KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave.,Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No.1, Vol.29., leden-January 1995.

Lednové schůze Klubu etnických žurnalistů v Torontě se účastnila fed. ministryně pro multikulturnost a status žen,Hon.Sheila Finestone /vlevo/. Uvítala ji Madeline Zniak,běloruského původu, z TV Channel 47 /vpravo/. Klub byl založen v r.1955 a u jeho kolébky stál Arturo Scotti,pův. z Itálie.

OHLÉDNUTÍ

Vysoké Mýto 1990 - 1994

Pět let. Než čas oponou trhnul, bývala to doba od sjezdu k sjezdu, od velkých slov k velkým slovům, od fronty na toaletní papír k frontě na toaletní papír. Nehybnost mrtvé zátoky.

V listopadu se dal čas do pohybu. Bral a dával. Nám, kteří máme rádi své město, odnesl zaplaťpánbůh to, co trápilo nejvíc: cizí vojáky. Když odešli, připomněli jsme tu historickou chvíli malou brožurkou s názvem "Pamatuj". Podívejte se do ní. Opryskaná komandatura, odcházející a rozpačití vojáci, kteří prohráli se svou válkou i svou nadřazenost a sebejistotu. Vysoké Mýto šedé, zpustlé, poznamenané na domech i na duchu. Ze stejného velkého okamžiku však tehdy město čerpalo naději a vůli ke změně.

Od revoluce uplynulo pět let. Dravý proud nám vzal vzdálenější část země, ale přiměl nás tím víc pečovat o jistotu nejužšího domova. Pět dynamických let proměnilo lidskou pracl Vysoké Mýtô k nepoznání.

Nezapomeňte na někdejší smuteční šeď, desetiletá lešení, na ticho v srdcích a bujará čepobití v kasárnách. Zahleďte se na obrázky prvního města v nové republice, které roku 1993 dostalo titul "Město míru Sri Chinmoye", českého města Vysokého Mýta roku 1994, pátého roku po proměně. Ještě je tu pár posledních boláků minulosti, ale čekající plochy už nezní zpupným parádemaršem. Většina našeho města omládla jako zázrakem.

Od Smékalovy pekárny či Nopku až po hřbitovní bránu, od škol po domov pro spoluobčany v třetím věku. Barevné fasády, obnovené památky, restaurované školy, oživlé trhy. Vojenskou uniformu vystřídal pestrý civilní život pro jedenáct tisíc obyvatel a všechny návštěvníky.

Do města vstoupila Evropa. Německá auta a francouzské balony, Renault a BMW probouzejí naše podniky a určují evropskou normu jejich snažení. Desítky obchodů, desítky malých firem vnášejí do každé uličky dříve neznámý ruch podnikání.

Je příjemné se ohlédnout právě dnes. Nehybnost a bezbarvost staré doby bere proud. Ne všechno, co přináší, je dobré a trvalé, ale je už jen na nás, abychom rozlišovali. Ještě je mnoho práce před námi. Ještě se bude měnit naše město. Ale už teď patří k nejhezčím v naší zemi.

/Publikaci sestavili: Vlastimil Anderle, Jan Klíma a Zdeněk Mauer k 5.výročí odchodu sovětských okupačních jednotek./

Pozdrav velvyslance České republiky v Kanadě

Vážení krajané v Kanadě, milí přátelé,

na konci roku 1994 vám všem chci poděkovat za spolupráci, vstřícnost a přátelský vztah, který se nám vzájemně podařilo vytvořit a letos ještě dále upevnit. Vaše spolupráce usnadňuje nám, českým diplomatům, plnit naši hlavní úlohu, reprezentovat naši vlast v Kanadě a hájit její zájmy. Současně rádi plníme naši další roli, totiž usnadňovat také váš kontakt s domovem.

Jsme šťastni, že tak často přicházíte sami s náměty, jak pomoci staré vlasti, jak v její prospěch nabízíte své schopnosti, rady i prostředky.

Oceňujeme ty, kdo se zapojili do podnikání nebo přispívají svými kušenostmi přímo v České republice, ale i všechny další, kdo se účastní a podílejí na všech českých kulturních nebo politických akcích v Kanadě a dávají tak najevo svůj vztah k domovu.

Letos musíme zvlášť poděkovat Sokolům v Kanadě, kteří se s dalšími tak významně přičinili o zdar sletu v Kanadě.

Vám všem, včetně těch, které není možno v tomto krátkém oslovení vyjmenovat, přeji ze srdce za sebe i za všechny zaměstnance obou našich úřadů - Velvyslanectví v Ottawě i Generálního konzulátu v Montrealu - radostné Vánoce a požehnaný, krásný a harmonický nový rok 1995.

Těšíme se upřímně na další spolupráci s vámi.

Váš

Stanislav Chýlek

Embassy of the Czech Republic,
541 Sussex Drive,Ottawa,Ont. K1N 6Z6.

První oběť

Na včerejšek, první den roku, připadly nedožité osmdesátiny MUDr. in memoriam Jana Opletala,první studentské oběti protifašistické demonstrace 28. října 1939 v Praze. Těžkému zranění podlehl 11. listopadu a 15. se konal pohřeb, který se přes přísná opatření stal mohutnou manifestací proti fašismu. Jen málokdo ale ví, že o osudu Jana Opletala dost možná rozhodla zvláštní náhoda. Jan Opletal byl osmým dítětem nemajetných rodičů - Anny a Štěpána Opletalových ze Lhoty nad Moravou. Aby mohl o rok dříve nastoupit do školy a pak do práce, uvedli jeho rodiče datum narození svého syna o den dříve, již 31. prosince 1914. Když v roce 1934 odmaturoval na litovelském gymnáziu, které dnes nese jeho jméno, nechtěli jej nikde vzít. Odmítla jej letecká škola v Prostějově, továrna Sigmund v Lutíně, Třinecké železárny. Proto nastoupil vojenskou základní službu. Tam uzrálo jeho rozhodnutí stát se lékařem. V roce 1936 se zapsal na lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Aby mohl studovat, dával kondice. Později se stal pomocnou vědeckou silou u profesora Arnolda Jiráska. Při demonstraci 28. října kráčel v čele mnohatisícového průvodu. Kdo ví, jak by se jeho osud vyvíjel, kdyby nedošlo k oné změně data narození o jeden jediný den a kdyby jeho život běžel posunut o jeden školní rok dozadu. (MV)

MSO 2.II.'95

If Canada is a zoo, it's a jungle out there

BY PETER C. NEWMAN

Only four months ago, when the last Russian troops left Berlin, abandoning their final European bastion, the farewell ceremonies were marked by speeches from Boris Yeltsin and Helmut Kohl. When the Russian president made the point that 320,000 Red Army soldiers who helped defeat Hitler lay buried in German soil, the German chancellor shot back that "the Wall and its barbed wire were a heavy and enduring burden on our relationship." Later the same day, speaking in what was formerly East Germany, Yeltsin called for an end to Cold War rhetoric. "Today," he proclaimed, "is the last day of the past."

Maybe. But it was also the first day of the future, and what's happening in the world today doesn't quite add up to the peaceful climate promised when the superpowers stopped trading threats.

The UN Development Program reports that 17 nations—including Egypt, Burma and Zaïre—are in immediate danger of social disintegration, due to regional disparities in wealth and income, food scarcities, ethnic conflicts and rights abuses. John le Carré, the British novelist who maintains solid connections with Western intelligence sources, recently estimated that at least 100 wars are currently being fought around the globe, each claiming its dead and wounded. During the past decade or so, a dozen heads of government were either assassinated or deposed and executed. That grisly tally included among its victims the politicians who once ruled Liberia, Nicaragua, Egypt, Bangladesh, Iran, Lebanon, Grenada, India, Sweden, Pakistan and Romania. Eighteen countries at present suffer the indignity of having parts of their geography occupied or threatened by local terrorist groups. The downtown cores of European cities are being harassed by roving gangs—fuelled by 18 million unemployed—of increasingly desperate unemployed men and women. And there could be a few more Bosnias on the horizon.

Now, for the really scary stuff. According to Glenn E.Schweitzer, the former director of the International Science and Technology Center in Moscow—funded by Western nations to help retrain and re-employ former Soviet nuclear scientists—at least 60,000 of the 100,000 or more top scientists and engineers who developed the Soviet Union's remarkable nuclear, biological and chemical weapons systems during the Cold War, are now under- or unemployed. "Of great concern," Schweitzer reports, "are the travelling squads of Russian scientists and engineers in search of commercial business in China, India, Syria, Iran and other countries. Russia is also heavily populated with foreign organizations engaged in activities behind closed doors that open only for chosen customers. And of course in the electronic age, transferring information abroad for a price is not difficult."

Boris Yeltsin's misadventures in trying to quell the revolt in Chechnya could so fatally undermine his authority that another coup d'état attempt may succeed. While Yeltsin feels that he cannot peacefully negotiate the dismantlement of the Russian Federation, at least half of its constituent republics are threatening to secede, and its economy appears just months away from collapse.

In the Middle East, quite apart from the continuing Israeli-PLO troubles, the area is successfully perpetuating its reputation as the world's most lethal potential powder keg. The chief threat is Iran, dedicated to destabilizing its neighboring states of Turkey and Azerbaijan. Iranian President Hashemi Rafsanjani is attempting to organize a bloc of aggressive rogue states, including Libya, North Korea, Sudan, Cuba and Iraq, to combat American "imperialism" around the world. Iraq itself hasn't given up the struggle for control of the Kuwaiti oilfields, the theory being that if Saddam Hussein can inflict enough damage on Iraq's competitors, the embargo will have to be lifted on his oilfields. The Saudis are having their own troubles combating domestic Islamic radicals and trying to deal with an economic downturn that is adding to the existing burden of the country's $140-billion external debt, mainly to the United States.

Africa languishes in its usual turmoil, with revolution looming in Swaziland and intermittent civil wars being fought in Rwanda and Algeria, with bloodshed expected in Nigeria, where there is mounting opposition to the repressive military government. On the Asian side of the globe, the Japanese economy, once the epitome of cool efficiency, continues to be in such a state of despair that most money men spend more time praying at Shinto temples than trading in their offices. As the mid-1997 deadline for Hong Kong's return to China approaches, mild panic is setting in, with the local stock market in the toilet and many of the colony's most prestigious investment houses getting ready to fly the coop. In China, everything awaits the imminent death of Deng Xiaoping, and the leadership transition promises to be troublesome. A cooling of Sino-American relations is likely and there are fears among the Taiwanese of a mainland Chinese invasion. China's main internal problem is that its coastal communities, which are attracting most of the foreign capital, are a world apart from the poorer hinterland provinces.

Back in the Southern Hemisphere, there is mounting trouble in Uruguay, and Mexico is in the most perilous position among Latin American countries. Quite apart from its economic crisis, new populist rebellions are springing up in at least three states (Campeche, Oaxaca and Tabasco), while the resurgent Zapatista rebels in Chiapas are now being armed from Nicaragua.

Back home, the situation is less bloody but hardly more hopeful. "My feeling," says Andy Sarlos, the Bay Street deity who watches trends from a worldwide perspective, "is that if the Canadian government is not able to cope with the deficit on one hand and resolve the unity problem on the other, the outflow of Canadian capital will be devastating. Investment money will disappear from Canada as fast as it's now leaving Mexico. People feel they're already being taxed to the absolute limit now and if levies are raised again, those with the best brains and most marketable entrepreneurial skills will leave the country."

MACLEAN'S/JANUARY 16, 1995

Masaryk Memorial Institute
opens new courses:

CZECH LANGUAGE - BEGINNERS
and
CZECH LANGUAGE - INTERMEDIATE I

Registration by January 31, 1995
(Courses will start in February)

For registration and more detailed information
call MMI Office: Julie (416) 439-4354.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Canada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	*$ 19:00*
USA, jako tiskopis ...	*$ 22:00*
zámoří, jako tiskopis ...	*$ 24:00*
USA, letecky ...	*$ 28:00*
zámoří, letecky ...	*$ 34:00*

Čtenářům v České republice:
Dobrovolné předplatné v korunách lze zaslat na adresu:
Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

Nejlepší zemí je Kanada

Praha (ol) - Nejlepší podmínky pro život lidí jsou v Kanadě. Vyplývá to ze Zprávy OSN o lidském rozvoji 1994, o níž nás včera informovalo pražské ústředí OSN.

Letošní zpráva je již pátou v pořadí. Připravuje ji Rozvojový program OSN (United Nations Development Programme). Jejím jádrem je Index rozvoje lidstva (Human Development Index), který řadí 173 zemí do žebříčku nikoli podle výše hrubého domácího produktu, ale podle kombinace ukazatelů postihujících kvalitu života, jako jsou očekávaná délka života, možnosti vzdělávání a kupní síla obyvatelstva pro nejdůležitější produkty.

Z tohoto hlediska se na prvním místě umístila Kanada. Hned po ní následuje Švýcarsko a potom Japonsko, Švédsko a Norsko. Spojené státy jsou až na osmém místě, za Francií a Austrálií. Československo (tak je to ve zprávě uvedeno) se umístilo na 27. místě, hned za Kypr a před Litvu. Na posledním 173. místě je Guinea. Z našich sousedů jsou na tom nejhůře Polsko (49. místo). Německo je na 11. a Rakousko na 12. místě.

Podle zprávy udělaly největší pokrok za období let 1960-1992 Malajsie a Botswana, za nimiž v těsném závěsu následují Korejská republika, Tunisko a Thajsko. Oblast vykazující největší pokrok v lidském rozvoji je východní Asie, kde bylo také dosaženo největšího ekonomického růstu. Zpráva k tomu poznamenává, že to dokazuje, že rychlé tempo hospodářského růstu ve východní Asii bylo postaveno na pevném základě lidského rozvoje.

Monika Hnátková, ročník 1970, narozená v Uherském Hradišti, rez. Krnova, povoláním zdravotní sestra se zkušeností v Praze, se rozhodla, že se naučí anglicky a přišla do Kanady jako "nána" /lepší slovo asi je vychovatelka, či snad guvernantka/ na rok, příp. na dva. Stará se v Allistonu, Ont. o dítě kanadského "pořízka", který má místo krve asi rtuť. Ale má to i své výhody: v rodině se skutečně anglicky mluví, výdělek je kolem 600 dol. za měsíc plus byt a stravu, žádná těžká práce. Po dvou letech se může "vykoupit" žádostí o stálý pobyt /to je legální/ a může dělat, co chce, resp. co může sehnat v rostoucí soutěži. Nebo se vrátit do rodné země s poměrně dobrou znalostí angličtiny a úsporami kolem 10.000 kan. dolarů..

Ze života krajanů

Nová "nána" v Holland Landing, Ont.: Pavla Fialová. Má menší zubní potíž.--Andrea Hradilová bude slavit "20" 21.2.--V Oakville, Ont. žije syn spisovatele A.C.Nora.-- Známá česká restaurace G.+B v St. Catharines, Ont. zanikla. Hana Benešová /tel. 905--938-1280/ se chce zapojit víc do distribuční sítě am. firmy KAIRE INT. /380 Lashley, Longmont, CO. 80501/, která nabízí efektivní produkty jako Aloe Vera Juice, Picnogenol a Kobi Analgesic Lotion. --Potíže nově příchozích našich v letech 1966-71 vystihuje článek "5 let Klubu nových" z pera V. Valenty z r. 1971. Zájemcům rádi pošleme kopii.-- Jan Kurina, 92, z Calgary věnoval svou knihovnu místní české škole, kterou vede A.Poremská.--"Calgarské Listy" jsou stále zajímavé; adr.: POBox 355, Calgary, Alta. T2P 2H9.--Zájemci o členství v Kanadsko-české obch. komoře mohou volat L.Novotného na č./416/ 367-3432.--Foglovi z Montreálu prodali dům na Floridě a část obch. firmy.--Otázky kolem kan. občanství zodpoví Althea Williams /416/ 954-7957.--23.1. dávají v Montreálu "Prodanou".--Montreálský "Věstník" přetiskl rozhovor s prof. církevních dějin KU J.Polcem.--Prof. Josef Svoboda poznamenal, že historie Welzlova rukopisu v rukou prof. Krejčího na Aljašce je "snad zajímavější než jeho obsah".--Jar. Švestka, výborný znalec přírody, zdraví naše čtenáře z lesů kolem Beaverlodge, Alta.--Loni byly výstavy o Welzlovi v Mohelnici, v Zábřehu a v Šumperku; díky iniciativě C.Lolka ze Zábřehu. S jeho pomocí vysílal dokumentární pásmo brněnský rozhlas. Otázka: stal se Welzl kanadským občanem?--Montreálští se rozloučili s krajankou Annou Cardovou, 90.--V Edmontonu oslavil "70" Jiří Chrůma, rodák z Král. Vinohrad.--V Praze vyšla kniha Mir. Ivanova "Čech v Kanadě". Týká se Jiřího Corna, OC.-- Ve Victorii, BC zemřel krajan Miloš Havlíček /30.5.94/.--Dočasná adresa J.Dobrzenského: Riegrova 1, 583 01 Chotěboř, ČR.--Ve Winnipegu mají Bistro Bohemia: v č. 159 Osborne St.--O užitečnosti rostliny Aloe Vera přednášel v Torontě dr. Lee Ritter. Pracuje pro firmu TRIPUTIC, Box 50046, Provo, Utah 84605, USA.--Aktivní publikace: "Edmontonský Zpravodaj" a "Zpravodaj" ve Vancouveru, BC.--Otcové města Žďáru n.S. stále uvažují, komu mají dát čestné občanství; vážným kandidátem je plk. J.Svatoň z Ont.-- Jerry Skála oslavil "70" dne 16.12.94. Nevypadá na to..-- Vítězem I.Mistrovství světa v chytání much "Mouchevile-Olšany Open 94" se stal Čechokanaďan Tomáš Kubínek, 29. Vyhrál zlatou plácačku a obraz od A.Muchy. Olšany je vesnice u Šumperku.--Čtenářům "KL" úspěšný nový rok 95 přeje zubní lékař dr. Jiří Začal s paní, 1715 Lakeshore Rd. W., Mississauga, Ont., tel./905/ 823-4844.--Mladě vypadající O.Špilar je v penzi od 1.1.95.--Cesta minibusem z Montreálu do Toronta za $28: Easy Ride, tel. v M.: /514/ 987-9615, v T.: /416/ 977-4572.--Opravy domů: Marcela Hvězdová, tel. Kitchener /519/579-8608.-- Kupujete-li víno, žádejte "Vavřinecké"..

Consulate General
of the Czech Republic
1305 Pine Avenue West
Montreal, Que. H3G 1B2
tel: (514) 849-4495 fax: (514) 849-4117

Lidé by měli jíst zdravější potraviny,

Praha (pech) - Většina lidí v České republice umírá dříve, než by musela. Hlavní příčinu tohoto známého jevu spatřuje Karel Červený z nadace Zdraví dětí ve špatné stravě.

Nadace proto uspořádala setkání s novináři, na které pozvala i několik lékařů. Jedná se o odborníky, kteří „neodstraňují pouze důsledky nemocí, ale léčí celé tělo a hledají příčinu choroby". MUDr. Lenka Kromanová se domnívá, že nelze náhle zavrhnout všechna dosavadní jídla a přejít na „zdravou" potravu. „Člověk nemusí být fanatikem, ale měl by být informován," tvrdí.

Přítomní lékaři se včera shodli na tom, že ke vzniku civilizačních chorob vede především kouření a nevhodná strava. „Civilizace sama život prodlužuje, umíme léčit nejrůznější dříve smrtelné choroby." Lidé však dávají přednost stravě bohaté na tuky a cholesterol. Měli by jíst více ryby a drůbež místo hovězího a vepřového, omezit vejce, mléko, uzeniny a zařadit více zeleniny a ovoce.

Dětský lékař Jiří Filip upozornil na to, že vejce a mléko jsou v přírodě potravou pro zárodek a mláďata a dospělí je nepotřebují. Proto je prý jejich konzumace škodlivá. Pediatrička Olga Wildová, která s nadací nespolupracuje, se však domnívá, že toto tvrzení nelze brát doslova. V mléce je totiž potřebný vápník, který je sice obsažen i v máku, ořiších a sóje či listové zelenině, ale tyto pokrmy by neměly děti konzumovat často. Navíc i v propagované sóje jsou některé látky, které při časté konzumaci nepůsobí na tělo dobře. Například fytoestrogen snižuje plodnost u mužů. „Potrava nemůže zejména u dětí být jednotvárná," řekla MUDr. Wildová. Podle ní není jídlo jediným faktorem ovlivňujícím zdraví. Stravovací návyky obvyklé v jiných kulturách není totiž možno přenést násilím například do střední Evropy, kde lidé již mnoho tisíciletí jedí maso, obilniny a mléko.

Maturitní tablo jedné třídy

34 podobenek osmnáctiletých studentů a studentek, fotografie ředitele školy a třídního profesora. Píše se červen 1937. Ti mladí mají život před sebou, půjdou pracovat, studovat, ožení se a vdají. Jsou to poslední abiturienti státní reálky v Turnově. V témže roce 15 z nich začne studovat na vysokých školách.

Jaká je to doba, ve které opouštějí svou školu? Lidstvo se zřejmě nepoučilo z první světové války, od jejíhož skončení uplynulo 20 let. Fašismus nastoupil v Itálii, v Německu a ve Španělsku. Ani obsazení Sárska, zabrání Porýní a pak i připojení Rakouska ke Třetí říši neotevřelo západním státníkům oči. Naši mladou republiku zradili na podzim 1938 v Mnichově a obsazení zbytku republiky v březnu 1939 vzali na vědomí. Svět jen přihlížel znásilnění národa, který si za 20 let vybudoval ekonomicky silnou republiku s demokracií, nemající ve střední Evropě obdoby.

Šok trval několik měsíců. 28. října 1939 se konala celonárodní demonstrace obyvatelstva v ulicích Prahy. Dělník Sedláček byl zabit a student medicíny Opletal z Nákla u Olomouce byl Němci postřelen. 11. listopadu umírá. 15. listopadu byl za masové účasti svých kamarádů pohřben. Reakce Němců byla rychlá a promyšlená. 17. listopadu v Praze a v Brně přepadli vysokoškolské koleje, studenty (bylo jich přes 2000) svezli v nákladních autech - v Praze do jízdárny ruzyňských kasáren a v Brně do Kounicových kolejí (budoucí věznice gestapa). Devět studentských předáků bez soudu popravili a na 1200 studentů transportovali do koncentračního tábora Sachsenhausen (severovýchodně od Berlína).

Domnívat se, že akce Němců byla jen odvetou za vystoupení studentů v říjnových a listopadových dnech, by byl omyl. U norimberského soudu byl předložen dokument "Český program", který Němci vypracovali už v létě 1939. Mimo jiné se v něm říká: "V politice ústupnosti vidí Češi známení slabosti. Posiluje bojovnost národního zástí. Na druhé straně se nepodobá pravdě, že by bylo lze tisíciletý český nacionalismus zatlačit do pozadí nebo dokonce odstranit vnější germanizací. Existuje jen jedno řešení: rozpustit české společenství místně i duchovně a zařídit, aby především jeho vedoucí vrstva - česká inteligence - zmizela z prostoru Čech a Moravy."

A tak Jan Průšek ze Stanového, který je na maturitním tablu v 5. řadě třetí zleva, umírá v koncentráku Sachsenhausen už 21. dubna 1940. Jako první ze skupiny studentů, které v únorové zimě poručí esesman venku zaházet sněhem. Jan Průšek maturoval s vyznamenáním a na Karlově univerzitě studoval matematiku a fyziku. Mohl z něho vyrůst dobrý učitel. Nebo vynikající vědec...

Antonín Vysúček pocházel z Vazovce. Jako jeho kamarád Průšek maturoval s vyznamenáním, studoval na Karlově univerzitě chemii. Zemřel na otravu jen o několik dní později než Průšek. Na stejném "krankrevíru", ve stejném koncentráku.

Josef Šulc se narodil ve Voděradech. Také on patřil mezi studenty "koncentračníky". Po dvou letech byl propuštěn. Po válce dokončil vysokou školu, ale hned poté, v roce 1948, umírá na následky věznění.

Dalším, který ze třídy zažil německou "péči", byl Karel Krampera z Turnova. Po dvou letech "převýchovy" byl propuštěn se spolužákem Šulcem.

Senior třídy Josef Drahoňovský z Tatobit je předposledním ze šestice spolužáků, která zažila koncentrák. Také on předtím maturoval s vyznamenáním a studoval strojní inženýrství. Byl z lágru propuštěn 20. dubna 1940 - Hitler vyhlásil na své narozeniny amnestii...

Spolu s Josefem Drahoňovským šel domů jako poslední ze šesti studentů Bohumil Martinek z Křenov. Ke konci války se nevyhnul totálnímu nasazení, ale v květnu 1945 se už účastní ozbrojeného vystoupení občanů v Lomnici nad Popelkou.

Za své kamarády se Němcům pomstil jejich spolužák Čestmír Šikola. Byl také mezi studenty, kteří byli zahnáni do jízdárny ruzyňských kasáren. Ale do koncentráku nešel. A v roce 1940 se mu daří druhý pokus o překročení hranice, vstupuje do našeho zahraničního vojska a v dubnu 1944 je vysazen jako příslušník západní paraskupiny "Clay" na Moravě. Proti Němcům úspěšně pracuje až do konce války. Poúnorový režim se mu za to odměňuje dvěma a půl lety těžkého žaláře...

Osud spolužáka Pavla Gröbnera nepostrádá zajímavosti. Po otci Němec studoval na německé technice, narukoval do německé armády a dostal se na rozhraní let 1944-45 do ruského zajetí. Ze zajetí byl brzy propuštěn, pak žil v ČSR a v roce 1968 emigroval do USA.

Další spolužák Švec s krásným slovanským křestním jménem Bojislav pocházel také ze smíšeného manželství. Jako příslušník německé armády padl v roce 1942 kdesi u Charkova na širé Rusi... 28. října 1941 se dostal do Turnova na dovolenou a s kamarády oslavil tento svátek zcela v českém duchu. Osud?

A co ostatní? Neudělali své škole ani městu, kde maturovali, ostudu. Stali se z nich užiteční lidé, kteří pracovali ku prospěchu své vlasti. Tak jak je vychovala jejich škola, jejich masarykovská republika.

ing. JAROSLAV CIRKL

kultura

Z České republiky

V Bratislavě budou jednat o novele "Jazykového zákona": slovenština bude jediným státním a úředním jazykem.--50.000 ilegálních cizinců, hlavně Ukrajinců,bydlí v polorozpadnutých bytech v Praze;takových "ubytoven" je přes 350.Policie identifikovala 50 ilegálních "rezidentů" v sídlišti V. Ohrada v Praze 5.--Prez.Havel řekl v novoročním projevu,že si nemyslí,že je vše ztraceno a nepropadá skepsi..--Češi vyhnaní v r.38 z pohraničí jsou rozhodně proti návratu sud.Němců.--Na 50 lidí žádalo v Brně,aby na místě pomníku RA stál pravoslavný kříž. --Ve Svitu mají 60 šiček z Mongolska a 30 Rusínek. Čekají na 150 Vietnamek a ubytují je v Kašavě.--Češi vracející se z JAR jsou v ČR populární,hned vedle Američanů.--Nejčtenějším listem na Moravě je "Den"/19%/, následuje "R.právo" /18%/!-- Akad.malíř a sochař Miroslav Václavík z Luhačovic dokončil cyklus kreseb z historie našeho národa;po J.A.Komenském skončil P. Chelčickým.--Společnost přátel Kanady a RCI,za vedení S.Dvořáka, pokračuje v činnosti v Telči.-- Prof.R.Kvaček napsal článek"Spor o Beneše",pro "MFD".--Dr.Petr Kolář,ředitel Odboru krajanských a nevládních styků při Ministerstvu zahr.věcí ČR /Hradčanské nám. 5, 125 10 Praha 1/ sestavil delší "Dopis krajanům",který pošleme vážným zájemcům zdarma.--Příležitost k investici do bistra/pekárny nabízí V.Ulman,Babice 405,687 03 Uh.Hradiště. Tel./42-0632/92-231.--Z Prahy nám popřál dobrý rok 95 Arch.Ing.Mirek Řepa,rodák z Pardubic.--100 podnikatelů dluží Fondu nár.majetku přes 3 miliardy Kč.--Také O.Štětka dal svůj "Otevřený dopis V.Havlovi" do"Č. Deníku";dopis má 10 "zastavení".-- Publikace "E55 aneb někdo to má rád vlhké"/vydaly "Trnky-Brnky"/ má 160 stran nezkroceného humoru. Jinak populární měsíčník humoru a srandy dosáhl nákladu 300.000. -- Zlínský"Zpravodaj Klubu abs. Baťovy školy práce" měl článek "Baťa dnes";jinak se restauruje býv.Baťova vila,pod dozorem pí Moniky Pignal-ové z Paříže;jde o dceru p.T.J.Bati.--Naše čtenáře zdraví Milan a Jara David-Moserová,Kamenická 1,Praha 7.-- Bohaté obsahem jsou měsíční bulletiny Městského úřadu Tábor.--"Luhačovické noviny"otiskly poslední Janáčkovu fotografii;je z července 1928 a z Luhačovic.--Vys.škola zem.v Brně oslavila 75.výročí založení;na chodbě před aulou byla odhalena pam.deska prof.Tomáši Čepovi,nar.3.9.1888,který zahynul 17.10.1959 v Leopoldově.--Bohuslav Fencl je opět starostou Vysokého Mýta. Jeho náměstky osvědčený Vlastimil Stratílek a Mgr.Božena Rejlková. Tajemnicí Městského úřadu zůstává Anna Procházková. Zastupitelstvo má 21 členů.--"RT"měla 30.10.94 vynikající článek z pera J.Mrvy /ve spolupráci s dr.J.Pospíšilem/ "Byl to hyenismus".Pojednává o firmě Baťa za války;s fotografiemi Dominika Čipery s gen.Eliášem,paní M.Baťové atd.--Dr.Pospíšil nám z Kroměříže sdělil,že první díl knihy o "krvavé Světlaně"bude mít název "Hyeny".--V posl.sněmovně parlamentu byla výstava portrétů našich historických postav,od praotce Čecha po Jiřího z Poděbrad";umělec:Vladimír Pechar,nar.1931 v Příbrami. --Mir.Vobořil s přáteli /Box 26,149 00 Praha 415/ založil Nadaci"Národ sobě";plánují stavby domovů pro seniory ze zahraničí.--Došlo bohaté pros.číslo "Inf.Bulletinu"Čs.ústavu zahraničního".--Sokol Ing.Milan Petřík z Dobrušky,syn legion.generála, se účastnil uložení ostatků poslance Franty Klátila na Vyšehradě. /Jeho novinářské exilové dílo čeká na ocenění./--

WIN THREE FABULOUS WEEKS FOR TWO IN THE CZECH REPUBLIC!

Help us preserve and restore our 100 year old landmark building!

Stay in some of the country's top hotels—The **PALACE** in Prague, **CONTINENTAL** in Brno, and the **RICHMOND** with Spa in Carlsbad. Here's your chance to take the trip of a lifetime, including round-trip airfare, courtesy of ČSA CZECHOSLOVAK AIRLINES

That's the incredible **First Prize** in our **Fundraising Raffle** for the Bohemian National Hall Preservation Fund!

And that's not all! Other valuable prizes of antique glass and artwork will be part of the drawing in MARCH, 1995.

TICKETS: $5.00 each; $20.00 for five.

Checks payable to:
Bohemian National Hall Restoration Fund
Memo: Friends

Mail to:
Fundraising/Friends of Czechoslovak Center/BBLA
c/o Betty Lee Knorr
500 Fifth Avenue (Suite 5600)
New York, NY 10110

Raffle under the joint auspices of the Fundraising Committees of the Bohemian Benevolent Literary Association and the Friends of Czechoslovak Center.

Když se oslu vede příliš dobře, jde na led a zlomí si nohu. HOLANDSKÉ PŘÍSLOVÍ

SunLife of Canada

Pojištění je věc důvěry

38 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel. 626-3004

21 Four Seasons Pl., Suite 330, ETOBICOKE, Ont. M9B 6J8

Východně od 427.

VZPOMÍNKA NA VÝZNAMNOU OSOBNOST NAŠICH DĚJIN

Evropa potřebuje duši

PARDUBICE – U příležitosti oslav 650. výročí vzniku pražského arcibiskupství a 630. výročí úmrtí jejího prvního arcibiskupa Arnošta z Pardubic, navštívila naše město spolu s královéhradeckým biskupem mons. Karlem Otčenáškem i Jeho Eminence kardinál Miloslav Vlk.

Arnošt z Pardubic byl duchovním inspirátorem velkých státnických činů Karla IV. a ve spolupráci s ním otevíral naši zemi Evropě a Evropu nám. Oslavy neměly být jen historizující vzpomínkou na významnou osobnost našich dějin, ale připojením stylu Arnoštova života s dneškem. „Dnes více než v minulosti naše doba potřebuje duši. Kde chybí duchovní komponenta, tam docházelo ke zrůdným situacím, jak nás o tom přesvědčil fašismus nebo komunismus", řekl Miloslav Vlk. Na otázku, zda by mohl být po vzoru svého předchůdce Arnošta z Pardubic také duchovním průvodcem naší hlavy státu, Jeho Eminence odpověděla: „Jsme si natolik blízcí, že by to mohlo fungovat, pokud nám to naše úkoly budou umožňovat. Obsahově nesmírně blízké mi jsou projevy Václava Havla, které pronesl v Americe. Způsob jeho myšlení je vysoce etický, plný morálních hodnot, a to nás ohromně sbližuje." (kut)

Rudolf Friml

Opereta vstoupila na počátku 20. století do svého stříbrného věku. Přestože někteří již začali hovořit o pozvolném úpadku zábavného divadelního druhu, skladatelé nadále vytvářeli díla, která si svou životnost uchovala dodnes. Vedle rakouských, francouzských a německých autorů operet se proslavili též umělci čeští. Zatímco však Oskar Nedbal slavil své operetní úspěchy převážně ve Vídni, jeho nástupce Rudolf Friml sklízel vavříny zejména ve Spojených státech amerických.

Rudolf Friml se narodil v rodině pražského pekaře před 115 lety, 7. prosince 1879. Již v deseti letech složil svou první klavírní skladbu pod názvem Barcarola. V roce 1893 začal studovat na pražské konzervatoři. Jeho učitelem klavíru byl Josef Jiránek, profesorem kompozice pak samotný Antonín Dvořák. Ve studiu prokazoval Rudolf nevídané pokroky, avšak snad právě vědom si velkého talentu, vedl život poněkud bohémský. Hrával např. i po hostincích, čímž překročil přísný zákaz školy a v roce 1898 byl proto z konzervatoře vyloučen.

Starostlivá matka požádala choreografa Augustina Bergra, aby se přimluvil u ředitele Národního divadla Františka Šubrta. Když se Šubrt dozvěděl, že Friml byl vyloučen z konzervatoře, nechtěl o jeho angažování ani slyšet. Choreograf si však poslechl Frimlovu hru na klavír a znovu se přimluvil, aby byl Friml přijat jako korepetitor baletu. Berger sám později konstatoval: „Rudolf Friml sice žil trochu bohémsky, nerozvážně, vždyť mu nebylo ještě ani dvacet let, ale byl velmi talentovaný muzikant a skutečně znamenitý klavírista." Posléze byl Friml přijat a stal se vůbec prvním klavírním korepetitorem baletu ND. Friml se uvedl i jako velmi schopný improvizátor a skladatel. Do operety Gejša složil taneční skladbu Slavnost chryzantém, kterou později Berger inscenoval v Drážďanech jako jednoaktový balet Den v Japonsku.

Po dvou letech se Bergrův oblíbený „Ruďáček" s Národním divadlem rozloučil a začal doprovázet o dva roky mladšího houslistu Jana Kubelíka. Společně podnikli dlouhé turné po Evropě a Americe. Do Prahy se Rudolf vrátil jako uznávaný a obdivovaný umělec, přesto však v Praze nemohl najít odpovídající místo.

V roce 1903 se Rudolf Friml seznámil s Karlem Hašlerem, který byl okouzlen improvizovaným klavírním vystoupením stejně starého umělce a svěřil se mu, že by chtěl také komponovat. Friml ho v jeho záměru podpořil a poradil mu, aby se naučil hrát na klavír nebo na kytaru. Zároveň Hašlerovi představil svou sestru Zdenu; za pět let jim blahopřál k svatbě. V Praze uveřejnil několik nových skladeb, stále však nemohl najít odpovídající zaměstnání, a tak se rozhodl hledat štěstí v Americe. Potřebné peníze na cestu získal díky Emě Destinové, která přeložila jeho cyklus Závišovy písně do němčiny.

Zpočátku si vydělával jako klavírista za výlohou jednoho obchodu s hudebními nástroji. Díky pomoci Augustina Bergra se mu však podařilo uspořádat veřejné vystoupení, na kterém zahrál vlastní Klavírní koncert B dur. Úspěch byl ohromný a umělec byl pozván, aby koncertoval v Bostonu a ve Filadelfii. Od té doby cestoval po Spojených státech a sklízel velké úspěchy jako klavírista, improvizátor a „bavič". Jeho oblíbeným „klaunským číslem" byla například hra na piáno s rukama za zády. Hrál po kavárnách i v koncertních sálech a pod pseudonymem Roderick Freeman publikoval některá svá díla.

V roce 1912 získal první příležitost ke komponování operety. Operetní debut dopadl poměrně dobře; počet repríz jeho operety Světluška přesáhl jedno sto. Skladatel vytušil, že opereta je v Americe stále velmi populární a začal se jí intenzivně věnovat. Dalším jeho velkým úspěchem byla opereta Sometime, která se dočkala více tisíce repríz. Opravdovým triumfem se stala premiéra jeho operety Rose Maria v New Yorku 2. září 1924. Dílo plné líbivých písní a duetů obletělo celý svět. Hned následující rok slavil Friml další velký úspěch, tentokrát s operetou Král tuláků, inspirovanou životními osudy Françoise Villonna. Jméno Rudolfa Frimla se stalo v Americe opravdovým pojmem. Byl poctěn členstvím v Americké společnosti skladatelů, autorů a vydavatelů a v roce 1925 mu bylo uděleno americké státní občanství.

Jako americký občan podnikl turné po Evropě, krátce se zastavil také v Praze, aby zde představil své operety. Švagr Karel Hašler, ředitel varieté v Karlíně, opomíjel jeho operety a Friml tedy svěřil čs. premiéru Rose Maria divadlu Uranie.

V Americe pokračoval Friml v práci na nových operetách, z nichž však větší význam mělo jen dílo Tři mušketýři (1928). Obliba operety v USA ochabovala, začaly se objevovat náznaky muzikálu. Po neúspěchu operety Anina v roce 1934 zanechal komponování jevištních děl a přestěhoval se do Hollywoodu. Ve filmových studiích spolupracoval na natáčení filmů, přepisů svých nejslavnějších operet. Mezi prvními to byla Světluška, pro kterou Friml připsal slavnou Oslí serenádu. Skládal také scénickou hudbu k filmům, písně a drobné klavírní práce. Trvalé úspěchy slavil jako klavírista; interpretoval nejen vlastní díla, ale i práce klasiků. Velkým zážitkem prý bylo slyšet v jeho podání Chopinova díla.

V roce 1935 navštívil už slavný a velmi bohatý umělec znovu Prahu, aby se do Ameriky vrátil spolu se synovcem Ginem. Gino se v Americe nedočkal vysněných úspěchů, lehkomyslný Friml ho opustil s tím, že odjíždí na Honolulu a ať se v Americe protlouká sám. Gino si pak po čtyři roky porůznu vydělával, aby měl vůbec peníze na cestu zpátky do Čech. O poněkud tvrdém chování Rudolfa Frimla se dochovaly i další zprávy z řad českých umělců, emigrantů ve Spojených státech. Například je známé Frimlovo nevlídné chování k Jaroslavu Ježkovi. Známá je i jeho nestálost v manželství. Teprve s třetí ženou, Čiňankou Kay Ling, setrval až do konce života.

Rudolf Friml navštívil ještě jednou Prahu, aby zde představil své životní dílo. I ve vysokém věku udivoval šarmem a dokonalostí klavírní hry. Byl skladatel neobyčejně plodný; jeho dílo čítá celkem 26 operet a nespočet drobných děl klavírních. Zemřel v Los Angeles 12. prosince 1972 ve věku 93 let.

ROMAN VAŠEK

Měsíčník humoru a srandy:

"Trnky-Brnky", Box 55, 763 12 Vizovice, ČR. US$10 za rok..

O LETCÍCH

Plk. Bohuslav Jaroš, zvaný "Suchar" či "Smoking Bob", byl u 311 jako pilot, měl RAF č. 788120. Nar. se 24.1.1917 v Přerově a je vlevo. S ním je am. let. veterán David R. Miles z Jacksonville Beach, FL., který byl sestřelen 17.12.44 u Vinar, okr. Přerov, na B-24.

Plk. Zdeněk Škarvada byl za války u 310. perutě a měl RAF č. 788031. Narodil se 8.11.17 v Olešnici.

Jednatel Svazu letců ČR pracuje na letišti ve Kbelích. Jeho adresa je: Vladimír Bouzek, letiště Kbely, 197 06 Praha 9.

Zdeněk Kozelka létal u 311, a měl RAF č. 82555. Nar. se 21.5.1916 ve Vlčnově u Uh. Brodu a zemřel 23.6. 91 ve Vídni.

Ve skříňce ČSBS ve Val. Meziříčí je medailon Valentina Kubína, nar. 6.11.1920 v Lesné. Prošel výcvikem RAF, ale operačně pro nemoc nelétal. Zemřel 17.3.45 ve Walesu a je pochován pod č. R-1124 na hřbitově v Bary.--Besedy o záp. letcích v Brně se účastnili E. Boček a F. Živěla, jakož i zást. velitele místního let. pluku pplk. Jiří Kabát. Při jiné besedě "účinkovali" Otmar Kučera a p. Pavelka.--Josef Doubek/6 Kendall Ter., Morphetville, SA, 5043, Austrálie/ se stal čestným občanem Rosic u Chrásti.--Kent /Vydrář/ znal za války A. Jurmana a poslal nám důkaz/"rodinné" foto z Eastbourne z r. 1941/.--Gen. Vic Bergman navštívil G/C Blackwooda. Udržují přátelství po mnoho let.--Po odsouzení kom. soudem v 50. letech na 10 let za velezradu, řekl Emil Bara veřejně "To je odměna za to, že jsem bojoval v zahraničí jako letec za osvobození naší vlasti". V seznamech vál. letců není.--"Č. Deník" měl článek "Vlast opouštěli jako první a jako poslední se vraceli" z pera Jan B. Uhlíře. Za války padlo na 550 letců a přes 50 jich bylo zajato. U článku je foto ze setkání v Duxfordu v r. 1990. V jiném čísle je článek "Rozpomene se země na své hrdiny?" Týká se plánovaného památníku.--Zdravotní potíže má v Praze Rudolf Čapek /Novodvorská 1080, 142 00 Praha 4/, který za války učil na naší střední škole v Anglii. Mnoho letců mu dluží za maturitu a mohli být povýšeni.--Re foto mechaniků v pros. čísle: na křídle sedí zleva A. Škoda, F. Janotka a Vojta Kufel. Pod křídlem je Josef Bartoník. Stojící zleva: R. Vavřečka a J. Sotolář. Blondák byl Fr. Synek a pod vrtulí je Fr. Schejbal. /Děkujeme J. Sigmundovi za jména./--"NO" mělo článek o Jindrovi Prokopovi "Česká Odysea", s fotografií.--Díky prof. Valentovi z Fakultní nemocnice v Plzni přežil známý letec Jan Irving operaci srdce a nedlouho po té operaci jinou. /Redakce "KL" poslala dopis prof. Valentovi a jeho asistentovi dr. Šimánovi vyjadřující díky za úspěšnou operaci, kterou lékaři v Praze nechtěli riskovat./--Autor Č. Sládek by rád uslyšel od všech, kteří znali B. Tobyšku. Adresa: Č.S., Mostecká 21, 118 00 Praha. Spěchá!--J. Grygar a D. Němcová si stěžují, že většina českého tisku je v něm. rukou a že v redakcích sedí absolventi "vojenské Sorbony v Dejvicích".--O. Stoupovou, roz. Berounskou /Švýcary/, zaujala fotografie Lubomíra Svátka z Písku, s kterým se setkala naposled v r. 1946. Kde je nyní?--Fr. Cigoš zemřel v Montreálu 3. prosince 94. Sdělila nám to jeho paní Libuše.--V nakl. Bonus vyšla kniha Sir A. Harrise "Bombardéry útočí".--Karel Kasal ml., syn záp. letce, je zpravodajem kan. televize v Praze. Matka /Helena Bušová/ byla svého času známou herečkou.--V Mokré byla 28.10.94 odhalena pam. deska pplk. Václavu Valešovi, nar. 26.11.14; padl při náletu na Hannover 20.7.1941. /Mokré je u Opočna/.--V Humpolci vyšel článek "Syn o svém otci-hrdinovi" z pera J. Chytrého ml. Píše, že se otec jako tankista přihlásil k letectvu; v 50. letech měl peklo a zemřel v r. 1976. Narodil se 7.7. 1920 v Bystré u Humpolce.--Pokud má někdo z pozůstalých po záp. letcích problémy, může psát na: Velitelství letectva a PVOS, Správa letectva, 250 02 St. Boleslav.--Letci/aktivní i bývalí/ se scházejí v PILOT KLUBU, maj. Michal Kořízek, Kněževes 171, Praha-Západ. Tel. 312 31 18. Je to blízko ruzyňského letiště.--Restaurace Spitfiru vytaženého z jezera Loch Doon pokračuje díky Galloway Aviation Group. Letoun patřil do sestavy 312. čs. perutě. Jde o Mark 2.

Krásný náhrobek plk. Otakara Hrubého, DFC, na urnovém hřbitově při Husově sboru v Nové Pace. Ota měl RAF č. 787606 a v době, kdy sloužil u angl. 111. perutě: 117341. Narodil se 1.11.13 v Nové Pace a zemřel tamtéž 15.5.93. Snímek náhrobku nám poslala vdova po Otovi, paní Marie Hrubá; posteskla si, že má velké potíže s vdovským důchodem, protože byl na Mírově vězněn bez soudu a proto se na ni nevztahuje mimosoudní rehabilitace. Smutné..

East Wretham, v červnu 1942: telegrafista Antonín Bunzl /vlevo/ byl u 311., měl RAF č. 787818 a nar. se 16.9.19 v Úpici n. Metují, padl 18.10.42. Vpravo je F/O navigátor Josef Doubek, 311, RAF č. 82594 a 787750, nar. 24.1.14 v Bráníku, rez. Austrálie. Přišel jako první s návrhem svolat na rok 1990 do Anglie sjezd čs. záp. letců.

Sokolovna v New Yorku v r. 1943. Sešli se tam tito naši letci: zleva-Linhart, Roubík, Polach, Kohn, neznámý, Mandler, Lenhoff a Bureš. Projíždějící letci byli zváni do rodin.

Exeter, Anglie, v červnu 1942: fotbalová jedenáctka letců od 310. perutě RAF. Stojící zleva: Kimlička, Mašek, Kitley, Kalášek, Ripper, Young, neznámý. Vpředu zleva: Drbohlav, Předák a Doležal, Maskot teamu: "DRAK".

O VOJÁCÍCH

V torontské veteránské nemocnici Sunnybrook zemřel 6.ledna 95 plk.gšt.Jaroslav Petzold,rez.Ottawy. Podle jeho přání byl zpopelněn a popel rozptýlen.--Také v angl.knize "Design and Development of Weapons" je na str.347 popis protitankového násadce "Little John"; na plánech pracoval za války v Anglii syn "Jawaře",inž.Karel Janeček. Zbraň se osvědčila v sev.Africe a v Itálii.--B.M.Krézek poslal článek"Bez boje není vítězství a vítězství není bez obětí". Týká se studentů zatčených v listopadu 39 a jiných,kteří odešli do zahr.armády. --Mechanizovaná brigáda se přesunula z Havl.Brodu do Brna;šlo o tisíc voj.vozidel.--Náboje pro českou armádu bude dodávat vlašimská zbrojovka,pohonné hmoty firma Kaučuk v Kralupech n.Vlt.--I.Procházka popsal v článku"Vzpomínka na rytíře" osudy tří našich vojáků: Vl.Hornofa,Ivana Matouška a Ivana Španiela. Sloužili u Svob.Francouzů.--Irena Jirků a Jan Plachetka popsali v článku"Čestní občané města"/rozumí se:Agde/ válečné osudy osmi vojáků /R.Wischnitzer,Josef Švorc,Jar. Arnošt, MUDr.Vlad.Pekárek,Jiří Šmejkal,T.Sedláček,ing.Čestnír Šikola a ing.Vlad.Čermák/.--"Nár.Osvobození"přineslo v č.1 -95 foto vydavatele t.l. a českého ministra obrany dr.V.Holáně.--V Praze se sešla Historická skupina I.čs.arm.sboru /asi 50 osob/. Projev měl předseda ČSBS dr.Jakub Čermín.Označil neúčast prez.Havla na oslavách 50.výročí Dukly za "těžko omluvitelnou". Rozhodně popřel pomluvy,že východní sbor přinesl do vlasti komunizmus. /Značné procento zatčených v 50.letech byli důstojníci z východu./--V článku o čs. dělostřelcích u Jasla byly fotografie pplk.A.Ressela,škpt.V.Šajnera a škpt. Josefa Rady. 5.dělostř.pluku velel mjr.Alois Boček.--"Hlasatel"z Chicaga přinesl 8.1.95 delší článek "Čs.voj.odboj na Západě-Francie 1939-40". Začíná dopisem gen.M.Kašpara Petru Haluškovi.--Karel Bejček dostal v r.51 8 let za pomoc při převádění lidí do Rakouska,ve spolupráci s agentem CIC Milošem Knorem. V procesu v Č.Budějovicích figurovali také L.Malý a Lad.Lukeš.--Gen.M.Kašparovi vadil při poslední návštěvě Památníku na Žižkově paškvil státního znaku/český lev stále má na hlavě komunistickou hvězdu/. Napsal to v dopise ing.J.Novotnému na MO zároveň s dotazem,jak pokračuje obnova Hrobu neznámého vojína na Staroměstském náměstí. Mezitím došel dopis od legionářů z Austrálie s návrhem,aby na symbolickém Hrobu byl věčný plamen,jako v Arlingtonu a v Paříži.--JUDr.Hanuš Pressburger z Edinburku /Skotsko/ znal dobře F. Melouna,když spolu pracovali pro RFE v Mnichově. Pozastavil se nad tím,že bylo zastaveno v ČR trestní řízení proti teroristovi Minaříkovi,kterému se málem povedlo vyhodit mnichovskou stanici do povětří.--Z Anglie se ozvala Caroline J. Sik /14 Ellerton Rd.,London,SW18 3NN/ se zprávou,že v r.94 zemřela její matka,vdova po Bernardu Šikovi.--Pěknou ván.kartu redakci "KL" poslal desátník v.v. Petr Tesař z Oakville,Ont.--V Holešově je aktivní Jar.Chmelík.--"Svoboda"měla článek o Vlad.Čermákovi pod názvem "Veterán od Dunkerque". Po válce byl čs.vojenským attaché v Paříži.--Přes"KL" zdraví naše býv.vojáky předseda Svazu polských veteránů v Kanadě,Marian Fijal.--Celou sérii fotografií z Velichovek a Hradce s Američany,kteří přijeli vyjednávat kapitulaci maršála Schoernera,nám poslal neznámý očitý svědek./Vnější obálka s zpát.adresou byla notně poškozena./--G.Galko z Kal. má informace o Kirchhoffovi,kterého dobře znal.--24.12.94 tomu bylo 14 let,co v Chicagu zemřel významný vlastenec a čs.důstojník,plk.gšt.Oskar Pejša. Vedl po celou řadu let agendu Čs.Svazu důstojníků v exilu.--Plk.Jar.Štěpán má ve své kanceláři v Ottawě tablo 6.vyřadění důstojníků Voj.akademie v Hranicích z r.1927.-- Podle P.Šuranského se RNDr.Emil Máčel ve Zlíně vzpamatoval po mozkové mrtvici a byl propuštěn do domácího ošetřování.--L.Křížek sestavuje sborník svědectví býv.příslušníků Fr.Cizinecké Legie.Osobní data a zážitky lze poslat na:P.O.Box 46,111 21 Praha 1. Nedávno mu u Edema vyšla kniha na toto téma.--Na dotaz sdělujeme,že Jiří Opočenský zemřel v Praze 24.9.1993.Je znám nejen jako syn slavného mistra ČSR v šachu,ale i jako soc.pracovník pro AFCR ve Francii.--Stan.Kulda žije v Burnie na Tasmánii.--Karel Říha je spokojen v Rio de Janeiro v Brazilii.

OPOŽDĚNÝ MEDAILON

Blahoslav Hrubý, farář, voják, bojovník za demokracii a lidská práva, byl nevyléčitelným optimistou. Věřil, že lidská povaha, přes všechny chyby a slabosti, vždy táhne za pravdou, která je základní podmínkou svobody. „A poznáte pravdu, a pravda vás vysvobodí" byl jeho oblíbený citát z Bible a pak ještě Husova výzva k milým Pražanům, aby se vždy drželi pravdy a pravdu každému přáli. Sám se tím řídil. Nedělal si monopol na pravdu a dovedl pozorně a přátelsky vyslechnout i lidi, kteří zastávali zcela odlišný názor. Ale v základních principech zůstal nesmlouvavý.

Blahoslav Hrubý se narodil v Josefově 23. října 1911, na sklonku habsburské vlády. První válku prožil u dědečka a babičky na vesnici nedaleko Hradce Králové, protože jeho otec musel narukovat. Jednou z jeho nejsilnějších vzpomínek na tu dobu byl zoufalý nářek babičky, když dostala zprávu, že její nejmladší bratr, Blahův nejmilejší strýček, padl kdesi daleko na bojišti. Snad to podnítilo jeho odpor k válce a násilí všeho druhu.

Do školy chodil už ve svobodné Československé republice. Z Josefova přešel na reálné gymnázium v Hradci Králové a po maturitě se rozhodl pro teologii a filozofii[1], jenže asi po roce studia došlo ke změně, která ovlivnila jeho další životní dráhu. Náhodou byl svědkem demonstrace nezaměstnaných a viděl policistu, jež chtěl obuškem bít jednu protestující. Jak už to bylo v jeho povaze, vložil se do situace a strážníkovi pěkně vyčinil za jeho chování k bezbranné ženě. Vysloužil si tím pár dní ve věznici a také značný obdiv svých kolegů a přátel. Zato vedení fakulty i českobratrské církve se zalekло jeho radikálního chování, a proto obstarali Blahoslavovi stipendium na fakultě v Halle an der Saale.

Ten to přijal jako vyznamenání - vždy rád cestoval a těšil se na zkušenosti v zahraničí. Jenže do Německa přišel v roce 1932, v době Hitlerovy překotné cesty k moci. Setkal se tehdy s protinacistickou opozicí, ale i s křesťany, kteří si našli důvody, proč podporovat Hitlera. Byl svědkem zuřivých pouličních výtržností a začátkem osudného roku 1933 se vetřel do sálu, kde Vůdce mluvil ke svým věrným. Jeho zástupná demagogie a virtuózní manipulace davu zanechaly v Blahovi nepřekonatelný antagonismus vůči nacismu a diktaturám vůbec. Ve spojení s demokratickými skupinami pašoval přes hranice materiály a literaturu. Zážitky v Halle předurčily všechnu jeho další činnost.

Po roce halleských studií pokračoval v Curychu a v Ženevě a stále udržoval styk s protinacisty v Německu. Nakonec se dostal do Paříže. To už sice Hitlerova moc překračovala hranice Říše, ale Západ pokračoval v hledání možností, jak ho uchlácholit. Blaho věděl, že takové snahy povedou jenom ke katastrofě. Účastnil se demokratických akcí proti nacistům i jako sekretář mezinárodního protifašistického studentského hnutí.[2]

Po ordinaci působil jako farář československého protestantského sboru v Paříži a současně vedl čs. vysílání francouzského rozhlasu. Organizoval pomoc židovským uprchlíkům a německým sociálním demokratům. Po pádu Paříže se mu v poslední chvíli podařilo uniknout na kole do Marseille. Tam pokračoval v práci pro uprchlíky. Židům vydával křestní listy, které jim umožnily bezpečný přechod hranic, českým a slovenským uprchlíkům osobní průkazy, jež americký konzul uznával jako platné pasy. Zachránily tak mnoho lidí před zatčením a deportací do německých koncentračních táborů.[3])

Z Marseille přešel Blaho se skupinou antifašistů Španělsko až do Portugalska. Tam čekal několik neděl na přepravu do Spojených států.[4]) Na počátku ledna 1941 přistál v New Yorku a odtud jel do Chicaga, kde si hodlal udělat doktorát. Jenže když Spojené státy vstoupily do války, považoval za svou povinnost přihlásit se dobrovolně do armády. Jeho jazykové znalosti - kromě češtiny plynná němčina, francouzština a ruština - ho předurčily pro přijetí do tehdy právě organizované zpravodajské služby Office of Strategic Services (OSS), kde po výcviku sloužil v hodnosti kapitána.[5])

V roce 1944 byl přidělen do Londýna. Jeho úkolem bylo analyzovat informace o československém odboji a udržovat spojení s československou exilovou vládou. Za Slovenského národního povstání měl být členem jednotky, kterou chtěli západní Spojenci vyslat na pomoc odboji, jenže všechny plány hatil a systematicky bojkotoval Stalin. Diktátorův cynický postoj k povstání na Slovensku ho s konečnou platností přesvědčil, že Československo se stane obětí jeho megalománie.[6])

Ke konci války Blaho sloužil v 3. armádě pod velením generála Pattona. Táhli přes Cheb, a pak na Plzeň. Dál nemohli, protože Spojenci přistoupili na ruské podmínky o rozdělení dobytého území. Když Praha volala o pomoc, Blaho s hrstkou příslušníků americké armády se na jeepu vydali do hlavního města.[7])

Prvního známého potkal na Václavském náměstí - svého kolegu ze studií, Jiřího Hájka, pozdějšího ministra zahraničí a mluvčího Charty, který se právě vracel z německého koncentráku.

Po válce byl Blaho přidělen k vojenské misi na americkém velvyslanectví v Praze jako zástupce velitele.[8]) Jezdil odtud do Německa pátrat po odvlečeném majetku Karlovy univerzity. Za jeho zásluhy o návrat cenných sbírek mu tehdy československá vláda udělila vyznamenání, které předával armádní generál Ludvík Svoboda.

Při inspekční cestě na Slovensko jeho řidič nezvládl zatáčku na horské silnici v Tatrách a Blaho utrpěl velmi těžké zranění, ale jako zázrakem se poměrně brzo uzdravil. Nedlouho poté se vrátil do Spojených států k církevní práci. Rok pobyl v Minnesotě, ale když se komunisté v únoru 1948 zmocnili vlády, nedalo mu to a znovu se vypravil do Prahy - na sokolský slet.[9]) Uvědomoval si, že to je asi jeho poslední příležitost vidět ještě maminku, ale hlavně chtěl zjistit, jaké změny v ČSR komunistická vláda zavádí.

Svůj pobyt prodloužil o rok, protože toho léta jsme se seznámili (já jsem byla velmi aktivní ve studentském hnutí) a v listopadu 1948 jsme měli svatbu. Účastnili se jí i nepozvaní hosté, agenti tajné policie. Tím začala hra na kočku a myš - úřady protahovaly vydání mého pasu, tajní za námi ustavičně slídili, prohledávali nám byt a bylo jasné, že se nás chystají zatknout. Měli k tomu důvod. Chodila k nám Milada Horáková i sestra tehdy vězněného Prokopa Drtiny Olga Loewenbachová, Benešův tajemník František Škarvan a celá řada dalších „třídních nepřátel", což bdělému oku tajné policie nemohlo uniknout. Zachránilo nás jen to, že soudruzi byli žádostiví různých pozorností z Ameriky a tudíž nespěchali se zatýkáním. Když jsem ale konečně obdržela cestovní pas pro osoby bez státní příslušnosti, využili jsme víkendového klidu na patřičných úřadech a prostě jsme bez ohlášení odjeli. Na hranicích sice pohraničníci zadrželi vlak na dvě hodiny, zatímco se snažili ověřit oprávněnu našeho výjezdu, ale protože se odpovědi nedočkali, pustili nás dál. Teprve později jsme se dozvěděli, že odpoledne téhož dne, když už jsme byli v Norimberku, si pro nás do Jungmannovy ulice přišla policie.[10])

Brzy po našem odjezdu zavřeli Miladu Horákovou i několik jiných našich „spiklenců". To nás ještě více utvrdilo v přesvědčení, že proti komunismu se musí bojovat i na Západě. Blaho pracoval nějaký čas ve Svobodné Evropě, pak vedl organizaci pro československé uprchlíky v Mnichově, nakonec však začal publikovat dokumenty o problémech věřících a všeobecně o lidských právech v tzv. socialistických státech. Ačkoli finanční potíže a nedostatek podpory vždy ohrožovaly tento program, Blahův optimismus neochaboval. Podle útoků sdělovacích prostředků za železnou oponou[11]) bylo vidět, že i poměrně malé vydání časopisu RCDA (Religion in Communist Dominated Areas)[12]) vždy tne totalitní režimy do živého. Teprve nyní, až se otevřou archivy StB a KGB, se ukáže, kolik pozornosti ty neslavné instituce věnovaly středisku, které Blaho založil a 28 let vedl.

Tajemstvím úspěchu byla prostá pravda, jíž komunisté nemohli vyvrátit, jakkoli se o to snažili. Uveřejňováním jejich vlastních dokumentů, hlavně tajných instrukcí, se dařilo ovlivňovat jejich politiku, zmírňovat úděl vězňů v táborech, usnadňovat vystěhování a často i zachraňovat životy disidentům. RCDA se zastávalo pronásledovaných bez ohledu na jejich národnost a náboženství. Blaho mnohokrát svědčil před výbory Kongresu, přednášel, organizoval akce - často proti radám církevních hodnostářů, kteří dávali přednost „uctě diplomacii" nebo nicnedělání, pokud šlo o oběti komunistického útlaku.[13])

V dubnu 1977 svědčil Blaho před výborem Kongresu a jako první tam žádal o pomoc a podporu pronásledovaným členům Charty 77, zejména Václavu Havlovi.

Blaho pracoval bez ohledu na své pohodlí a zdraví, a to samozřejmě mělo vážné následky. Prodělal několik těžkých krizí, včetně operace srdce, ale přesto se dočkal pádu komunismu. V létě 1990 si umanul, že pojede do Prahy. Byla jsem proti takovému riziku, protože Blaho vyžadoval soustavnou lékařskou péči, ale když jsem viděla, co pro něho ta cesta znamená, ustoupila jsem. Do Prahy jsme přijeli přesně 41 let a jeden den po našem odjezdu. Setkali jsme se s mnoha starými přáteli i s těmi, kterým jsme pomáhali a znali je jen podle jména. Blaho celý ožil, ale poslední noc v Praze se u něho ohlásila nemoc, které se již nezbavil.

Ráno 22. října 1990, den před svými devětasedmdesátými narozeninami, zemřel v newyorské nemocnici. Při shromáždění na jeho památku byli přítomni mnozí jeho přátelé, příslušníci mnoha národností, ras a náboženství, mezi nimi i několik veteránů OSS.

1) Po maturitě v roce 1930 začal studovat Husovu bohosloveckou fakultu v Praze.

2) Závěrečné zkoušky a promoci absolvoval v roce 1936 v Praze. Za dobu svých univerzitních studií se pravidelně zúčastňoval křesťanských konferencí a světových kongresů mládeže. V roce 1936 se stal mezinárodním sekretářem Rassemblement Mondial des Students pour la Paix Liberté et le Culture.

3) Po březnu 1939 opustil spolu s Lionem Feuchtwangerem a jeho manželkou okupovanou ČSR. V září 1939 se stal dobrovolníkem československé armády v Francii. Byl přidělen do československého rozhlasového vysílání a ke službě na francouzském ministerstvu informací. Zároveň pracoval v Československé evangelické misi.

4) V Lisabonu byl B Hrubý zvolen předsedou podpůrné organizace Výbor československých uprchlíků. Další funkcionáři byli např. Adolf Hoffmeister a Egon Hostovský.

5) Podle českých pramenů lze usuzovat, že práci v OSS nabídl B. Hrubému sám škpt. Emanuel Voska v roce 1942. Zprvu byl pověřen vedením náborové kanceláře v Chicagu. V roce 1944 absolvoval školu OSS v Londýně. Poté nastoupil do české sekce OSS.

6) Politické zákulisí během druhé světové války bylo jistě složitější. Můžeme se však přiklonit k názoru, že na konci války ze situace nejvíce profitoval J. V. Stalin. Česká sekce OSS od vypuknutí slovenského povstání plánovala vyslání své mise na území bývalé ČSR. Na podzim 1944 se kpt Hrubý podílel s Ch. Katkem na jednáních o dodávkách zbraní s představiteli Slovenské národní rady. Archivy Ministerstva vnitra České republiky (dále jen A MV), Z. 10 - 30. Česka sekce OSS již od prosince 1944 plánovala speciální „City Team Prague". Jednotka OSS měla vstoupit do Prahy, popř. do dalších českých měst, a zajišťovat tok zpravodajských informací politického, vojenského a hospodářského charakteru. Akce se realizovala v květnu 1945 za poněkud jiných podmínek. Srovn.: The National Archives of the United States, Washington D. C., Record Group 226, No. 1294

7) V březnu 1945 byl pověřen provedením náboru u čs. dobrovolníků ve Francii pro českou sekci OSS. Rozkazem štábu II. oddělení MNO mu byl na pomoc přidělen plk. Rudolf Bulandr. V dubnu 1945 byli spolu s Kurtem Taubem a por. Stevem Vítkem vysláni do bavorského Erlangenu, hlavního velitelství Pattonovy 3. armády, štábu G-5. Poslední dny povstání v Praze operoval tým OSS „Praha" z Berouna.

8) A MV, Z - 10 - 30, 302 - 69 - 5, 302 - 231 - 2. V květnu 1945 byl kpt. Hrubý přidělen do hospodářského odboru americké vojenské mise v Praze. Vykonával též funkci zástupce velitele mise plk. Charlese Katka. Tehdejší čs. zpravodajské složky (především silně zkomunizované Obranné zpravodajství plk. Bedřicha Reicinal se snažily činnost americké mise kontrolovat. Ze zachovaných záznamů víme, že byly sledovány styky členů mise, i jejich cesty v ČSR a zahraničí. Srovn.: A MV, 32 - 200 - 5. Víme tak například, že koncem roku 1945 B. Hrubý „vykonal několik cest" do Německa, Francie a Anglie. Na počátku roku 1946 byl vyslán na nečekou postiženy východ republiky, aby ve funkci spolupředsedy Americké pomoci Československu v Košicích koordinoval zásobování potravinami od UNRRA. „Ve skutečnosti se jednalo o činnost zpravodajskou...", analyzovali jeho pobyt příslušníci StB. Podle některých zpráv OBZ byl kpt. Hrubý „nejagilnější osobou" mise. Po její likvidaci odjel B. Hrubý počátkem roku 1947 do Spojených států.

9) Podle čs. záznamů navštívil B. Hrubý soukromě ČSR v letech 1947, 1948 a 1949. A MV, Z - 10 - 30.

10) Tamtéž. „Z Československa odjel trvale dne 14. 7. 1949, a to zpět do Ameriky, kde působí jako evangelický farář a je činný v podpůrných organizacích: Pomocná organizace čermošských protestantských žen a Church World Service."

11) Srovn. např. Lesa Jiří, Blahoslav Hrubý, naivní aluha baží, Tribuna 4/1975. Vyjádření a překlad článku in RCDA, 4 - 6/1975, ročník XIV.

12) Časopis RCDA (Náboženství v oblasti ovládané komunisty) byl od roku 1962 vydáván v New Yorku Výzkumným střediskem pro náboženství a lidská práva v uzavřených společnostech.

13) Manželé Blahoslav a Olga Hrubí obdrželi v září 1988 od tehdejšího prezidenta Spojených států amerických Ronalda Reagana vyznamenání za celoživotní zásluhy o lidská práva. Dne 21. září 1988 jejich úsilí vyzdvihl prezident R. Reagan ve svém pravidelném televizním projevu. (Poznámky připravil paž.)

Olga S. Hrubá

/Tato studie z pera Olgy S.Hrubé vyšla v č.1 "Sborníku k problematice bezpečnostních služeb-SECURITAS IMPERII", který na sklonku r. 1994 vydal Úřad pro dokumentaci a vyšetřování činnosti StBv rámci Policie ČR a Ministerstva vnitra. Toto číslo má 148 stran. Obsahuje m.j.nové dokumenty o deportaci Msgr.Aug.Vološina v r.1945./

O PARAŠUTISTECH

"Občasník" hist.skupin ZB a R-3 měl v č. 6/94 znamenitý článek "In memoriam Aloise Vyhňáka", redigovaný dr.L.Maredou. Je to v podstatě text dopisu, který v r.1975 A.Vyhňák napsal svému příteli Fr.Trpíkovi. Kopii článku pošleme rádi vážným zájemcům.--Pražská rohlasová stanice Vltava vysílala ve třech částech historii Rady tří; autor K.Texel cyklus věnoval památce hrdinů J.Nechanského, V.Wahla a Cyrila Musila. V pořadu promluvili účastníci válečných akcí gen.R.Pernický a Míla Fijalková z Nasavrk.--Ředitel výzkumu Imp.War Muzea v Londýně, Mark Seaman, překládá do angličtiny vál.paměti plk.V.Modráka, rez.Tuchoměřic. Byl za války jedním z pilířů Vojenské Radio-ústředny v Anglii.--Gen.A.Petrák se těší na knihu Boba Moravce, kterého znal ve Skotsku. Zatím nedošla ani nám.--"Nár.Osvobození" přineslo v č.25-26/94 zajímavý článek "Operace Tungsten" s fotografií gen.R.Pernického. Historik Petr Kopečný desant zařadil mezi úspěšné válečné operace. Vedle R.Pernického byl shozen také L.Musil, který nebyl příbuzným Cyrila Musila, ač se u něho ve Studnici skrýval.--Došel další náznak, že vál.parašutista Oldřich Pelc zemřel v Chocni a město mu vypravilo důstojný pohřeb. Co se stalo s jeho rozsáhlým archivem, se neví.--K. Niemczyk kritizuje, že někteří "vojenští sluhové a poskoci" byli po válce povýšeni na pplk. nezaslouženě.--Hrdinství ostravských odbojářů za války zachytil PhDr.Ivo Stolařík v nové knize "Patřili k prvním". Na základě pečlivě shromážděných dokumentů zdůraznil osobní hrdinství mužů jako byli např.pplk.Edmund Klímek, L.Mácha, Č.Rusek, Z.Říha, J.Matěj, F.Koutný a A.Smetana. V článku je zdůrazněna důležitost knih jako "Nešli stejnou cestou"/autoři: Pospíšil-Šikola/ pro mladou generaci v ČR.--Žije stále Josef Süsser? Jeho poslední adresa byla: c/o Travel Intercontinental Co., 16 South Molton St., London W1Y 1DE, Anglie.--Plk.Miloš Knorr, MBE, býv.dragoun z Dašic a dnes rezident N.Yorku, se za války znal s Hrubcem. Sloužili spolu u dragounů v akademii v Hranicích. "Udivil nás svými znalostmi o parašutistech a jejich důležitosti za války; měl spíš informace z SSSR a ne ze Západu." Stejnou pozornost věnoval sovětským teoriím o hromadném shazování parašutistů škpt.Jaroslav Šustr, už v r.1937-38.--S.Berton, dříve Brzobohatý, se energicky vložil do diskuse o prof.Vaňkovi článkem v "RT" "Slovo z Austrálie". Své názory vyjádřili také Miloslav Ivanov a Jan Polešovský.--Z Ústí n.L. se ozvali: plk. Jaroslav Klemeš s paní Drahuší a plk.Vlad.Pekárek s paní Luběnou.--Přátelům úspěšný nový rok 95 přeje gen.Frank Bogataj s paní Indrou.--Žije stále RNDr.E.Mačel, jehož poslední adresa byla: Mlýnská 832, 763 02 Zlín.? Za války byl znám jako statečný muž.

Do akce na podporu bratří Mašínových se už zapojilo několik skautských oddílů a petice šly do rukou prez. Havla, který měl v mládí skautské jméno "Chrobák". Ctirad a Josef Mašínovi žijí v USA a nemohou navštívit rodnou vlast, protože rozsudek smrti nad nimi vynesený čs.komunistickým soudem v r.53, je stále v platnosti. Oba byli v mládí nadšenými skauty. Přineseme postupně jména skautských vedoucích, kteří se do akce zapojí.--Už delší dobu jsme nedostali časopis "Čin", který rediguje Jirka Kafka-Owigo. "Čin" chtěl být svědomím, zrcadlem, vrbou a byl hrdý na svou nezávislost.--MUDr. J.Žák, rezident Lugana ve Švýcarsku a rodák z Kojetína, nám poslal krásný obrázek hrobu A.B.Svojsíka na vyšehradském hřbitově.--Podle "MFD" vandalové zle poškodili kamenný památník skautů na Ivančeně. Stalo se tak nejspíš na Sylvestra. Pavel Ženatý, předseda rady Junáka v Ostravě, vyslovil lítost, že mohyla /postavená na paměť pěti skautů zastřelených Němci 24.4.1945/, přežila roky komunistického šikanování a nepřízně a nyní byla zničena. Oprava mohyly bude stát přes 200. 000 Kč.--Kdo chce finančně přispět na mramorovou desku na domě, v kterém žil JUDr.Velen Fanderlik, může zaslat záp.valuty na: Jan Fiala, Loosova 8, 638 00 Brno.--Největší zásluhu na postavení Mohyly Eliáš v Jáchymově /na počest vězněných, umučených a popravených skautů v letech 1948-1963 v té oblasti/ má br.Kamil Růžička-Heřmánek, který žije v K.Varech. U památníku se budou skauti a skautky scházet nejméně jednou za rok, vždy v sobotu kolem svátku sv.Václava. Další info: K. Růžička, Anglická 22, 360 08 K.Vary.--19.středisko Junáka Velký Týnec vydalo serii vkusných pohlednic k VII.Mimořádnému sněmu v Olomouci 26.11.94.--Skautskou "maturitu" složilo v Sez.Ústí 40 zájemců o práci s mládeží. Obtížné kurzy vedl Mirek Hlavnička-Bambus. Skautská lilie na jihu Čech nezvadla. "Zem.noviny" skauty podporují.--Rádce družiny Bílého Orla, br.A. Vladyka-Saša z Radnice u Rokycan píše do novin v Plzni. Zasloužil se o výstavu br.Pechara. Pod jeho vedením byl v Radnicích obnoven hrob skauta K.Kalivody, který zemřel v r.1928 ve věku 14ti let.--YMCA a Junák jsou na tom dnes stejně: nemohou dostat zpět majetek, který zabavily organizace komunistické mládeže.—Jiří Pokorný /Beskydská 10, 148 00 Praha 4/, po skautsku zvaný Ježek, slíbil zasílat výstřižky ze svého okolí a stal se naším spolupracovníkem. Má zdravé názory na dnešní situaci v ČR.--V červenci 95 oslaví Milota Fanderlik-Praskaut své 90.narozeniny. Je stále čilý tělem i duchem.--Z 5.střediska Junáka v Plzni se ozval br.Pavel Šiřina.--Z Prahy zas dr.A.Sum, býv.osobní tajemník Jana Masaryka.--Hnízdilovi pokračují v práci pro skauty v Náchodě.-- Každé číslo měsíčníku "Skaut-Junák" má průměrně 36 stran zajímavého textu; kvalitní papír a četné barevné fotografie jistě stojí hodně peněz..--28.11. zemřel br.Luboš Melichařík, 65, známý vašalský skaut a instruktor.--3 sk.střediska v Chebu mají celkem 250 členů. V Konst.Láznich je činný 10.oddíl.

Ještě k 28. říjnu

28. říjen byl po dlouhých dvaadvacet let komunistickým režimem prezentován jako den znárodnění a jeho význam jako dne vzniku československého státu v roce 1918 byl úmyslně zatemňován. Tato okolnost a také zánik společného státu Čechů a Slováků způsobily, že zvláště mladší generace si jeho důležitost neuvědomuje. Je to politováníhodné, ale do jisté míry pochopitelné.

A přece tento den je a zůstane významným dnem v dějinách českého a slovenského národa už proto, že je spojen s mnoha obětmi na životech. Jeho oslava před 50 lety v československé obměné brigádě v severní Francii nebyla provázena vzletnými projevy, ale vůlí obnovit samostatný stát, vyjádřenou odhodláním, bojem i obětmi. 28. října 1944 v časných ranních hodinách vydal velitel československé obměné brigády generál Alois Liška, rodák z Malé Skály-Záboří, rozkaz k útoku na předsunutá postavení německých jednotek u pevnosti Dunkirk, kterou bránilo 12000 německých vojáků pod velením admirála Frisiuse. Byla to nejúspěšnější akce z mnoha útoků, protiútoků a potyček, které českoslovenští vojáci v severní Francii podnikli a právem byla oceněna i maršálem Montgomerym. Němci kladli houževnatý odpor, stále ještě fanaticky věřili svému vůdci, slibujícímu konečné vítězství říše. Byli však útokem a jeho razancí překvapeni a nadšením útočících jednotek doslova převálcováni. Jejich odpor byl zlikvidován, nepřítel ustupoval do vnitřního perimetru pevnosti nebo se vzdával. Není účelem této vzpomínky líčit podrobně průběh bitvy, ale její bilance byla výmluvná a jednoznačná. Němci zanechali na bojišti 105 mrtvých a českoslovenští vojáci přivedli do semení 360 zajatců. Vlastní ztráty činily 17 padlých. Po 50 letech jsem měl příležitost spolu s 38 kamarády, bývalými příslušníky československé zahraniční armády ve Velké Británii a ve Francii, bojiště u Dunkirku navštívit. Využili jsme svého pobytu na jižním pobřeží Anglie, kam nás pozval starosta města Doveru a oficiální činitelé hrabství Kent k oslavě 50. výročí ukončení bombardování Doveru a dalších měst nepřátelskými dalekonosnými děly a raketami V1, umístěnými na základnách v severní Francii a Belgii. Konec německého teroru (trpělo především civilní obyvatelstvo) byl umožněn vyloděním spojeneckých jednotek, mezi nimi i československé obměné brigády na evropském pobřeží kanálu La Manche.

Oslavy byly v Doveru a dalších jihoanglických městech od 25. do 30. září t. r. a byly velkou a pro starší obyvatele města, kteří zažili válečné bombardování, i dojímavou podívanou. Zúčastnili jsme se slavnostního pochodu bývalých příslušníků spojeneckých jednotek (Angličané, Američané, Kanaďané, Belgičané, Francouzi, Čechoslováci) za doprovodu několika vojenských hudeb a britské čestné jednotky. I nám dalo naše ministerstvo obrany k dispozici čtyřicetičlennou vojenskou kapelu a dvacetičlennou čestnou jednotku. Jejich vystoupení vzbudilo mimořádný ohlas. A nejen při slavnosti v Doveru, ale i v dalších městech, která jsme navštívili, zejména v starobylém Canterbury.

Vraťme se ale na bojiště v severní Francii. 29. září nás sem pozval starosta města Dunkirk, které bylo svědkem urputných bojů už za první světové války a zejména v roce 1940, kdy se odtud podařilo za občasné pomoci civilního obyvatelstva z jihoanglických přístavů na malých člunech zachránit tři sta tisíc vojáků britského expedičního sboru, vystavených drtivému náporu německých tankových armád.

Ze slunného zářijového dne jsme po padesáti letech projížděli bývalými místy bojů. Bylo nejen zajímavé, ale i dojímavé, když účastníci zájezdu poznávali známé vesnice i osamělé farmy, kde jejich roty a prapory zaujímaly bojová postavení. Poznali i stavení, v němž bylo velitelské stanoviště a štáb generála Lišky. Zde ho navštívil i legendární britský maršál Montgomery, vítěz nad německým maršálem Rommelem v severoafrické poušti, a sem se dostavil počátkem května 1945 i admirál Frisius s vysokými důstojníky svého štábu, aby se vzdal generálu Liškovi a podepsal kapitulační listinu. Ráz krajiny byl ovšem ve válečném roce 1944 zcela odlišný. Němci při přílivu otevírali stavidla říček a kanálů ústících do moře a proměnili tak území kolem pevnosti v jedno obrovské jezero, v němž vyčnívaly jen malé ostrůvky vyvýšenin a osamělé farmy, o které byly svářeny urputné boje. Největší právě 28. října před padesáti lety.

Dunkirk se nám představil jako moderní, prosperující město, jehož jedna nová čtvrť byla nazvána jménem generála Lišky. Na radnici přijal československou výpravu starosta města, který zdůraznil, že Dunkirk nezapomíná na československé vojáky a jejich velitele. To potvrdil i vyšší francouzský důstojník, který za války jako velitel francouzské jednotky podléhal generálu Liškovi. Z časových důvodů jsme nemohli navštívit všechna místa posledního odpočinku 260 československých vojáků, padlých u Dunkirku. Symbolicky jsme jim všem vzdali poctu na malém vesnickém hřbitůvku, kde kromě vojáků britských a kanadských je pohřbeno i 27 Čechoslováků. Malou slavnost den vyvrcholil.

V pozoru jsme vyslechli hymnu československou (neboť ti, kdo zde bojovali a umírali, nebyli Čechy a Slováky, ale považovali se všichni za Čechoslováky), anglickou a francouzskou. Čestná četa dala k poctě zbraň a vojenská hudba zahrála mrtvým, odpočívajícím daleko od vlasti vojenskou večerku. Tklivě se nesly její tóny přes nízkou hřbitovní zeď do polí, luk a pastvin za vesnicí. Odpočívejte v pokoji! Nezapomínáme na své padlé kamarády. I na ně jsme mysleli, když jsme 28. října t. r. pokládali květiny k pomníku armádního generála Aloise Lišky u jeho rodného domku na Záboří, v jednom z nejkrásnějších koutů Malé Skály.

plk. v. v. ing. ČESTMÍR ŠIKOLA,
Malá Skála

Skauti a skautky z Červených Peček tábořili loni poblíž Hempoloc na Českomoravské Vysočině. Kde jsou Červené Pečky? Jižně od Kolína a blízko Kutné Hory.

Z České republiky

Starosta obce Prameny, ing.V.Brenner, sdělil, že po rozborech se zjistilo, že některé minerální vody na katastru obce mají silné protirakovinové účinky; jiné kyselky s niklem "mohou mít positivní účinky na muže". Obec buduje lázeňské centrum--V Praze zemřel pop.herec Josef Bláha, 70. --Předseda posl.sněmovny Parlamentu ČR, dr.Milan Uhde, slíbil v dopise vydavateli t.j., že "nezapomene na žádný z podnětů" ze schůze s krajany v Torontě; jedním z urgentních podnětů byl "problém" bratří Mašínů v USA.--Sborník "Securitas Imperii"/viz článek na str.5./ lze objednat u Vydavatelství VN-MV, Hybernská 2, Praha 1. Jedna z kapitol v č.1. se týká dr.Zd.Tomana/nar. jako Zoltán Goldberger 2. 3.1909 v Sobrancích na P. Rusi/, který uprchl do zahraničí v r.48; jeho paní Pavla spáchala v Praze sebevraždu a syn Ivan byl jako 8-mi měsíční adoptován šoférem StB J.Rohanem. /Ivan zemřel po úraze ve Stromovce v r.1961; je pohřben pod jménem Michal Rohan v Motole./Kde žije otec?--Revue "Podk. Rus" /Petrohradská 9, 101 00 Praha 10-Vršovice/měla článek "Vzpomínka na Augustína Vološina"; správné datum jeho smrti je 19.7.45 a místo: věznice Butyrka, SSSR. Je ostuda tehd.čs.vlády, že proti jeho zatčení v Praze 15.5.45 neprotestovala.--Doklady o ukrutnostech čs.komunistů v 50.letech jsou v knize J.A.Zemanové-Mazalové "Budou-li mlčet oni, rozkvílí se kamení", 310 stran. Autorka má adresu: Měříčkova 54, 621 00 Brno.--J.Mužík věří, že ve Štěchovicích najde vzácný poklad. Prohledává také sluje kolem zámku Konopiště.--Přelouč má pam.desku Fr.Filipovského; k ceremonii přišla dcera Pavlína..--Mezi zklamanými býv.disidenty jsou prý I.Gabal a spisovatel Ivan Klíma. --K cestování po dálnicích jsou od 1.ledna nutné "dálniční nálepky"; auta platí 400 Kč, nákl. auta 1.000 až 2.000 Korun.

Ústřední hřbitov v Brně, 1.prosince 1946: za účasti veřejnosti, armády, Sokolů a skautů tam byly pietně uloženy ostatky 40ti českých vlastenců popravených nacisty při evakuaci Breslau 24.1.1945. Mezi zastřelenými byl i ruský legionář a býv. velitel četnictva v Olomouci, plk.Jindřich Bombera, rodák z Jesence u Konice, okr.Prostějov. O převoz ostatků z Breslau do Brna se na prvním místě zasloužila paní Ivana Berková z Brna, jejíž manžel byl rovněž mezi popravenými. Kladně zasáhl tehd.ministr zahraničí Jan Masaryk. V Breslau ztratilo za války život celkem 725 českých vlastenců: nejmladší byl 19tiletý Karel Letocha a nejstarší 93-letý Bohumil Skořepa. Na brněnském hřbitově byl také v r.1967 pietně uložen popel dvaceti českých vlastenců popravených nacisty ve Frankfurtu n. Mohanem. I letos se městský výbor ČSBS postará o to, že v den výročí poprav v Breslau položí příbuzní a zástupci odbojářů květiny na hroby padlých hrdinů. Tím připomenou nám všem, jak těžké oběti bylo nutno přinést za obnovení svobody a důstojnosti naší vlasti. /V Breslau byl také vězněn ak.malíř Karel Minář, jehož kresby z vězení se zachovaly; zemřel na následky věznění 5.11.1973 v Praze./

Na XII.Všesokolském sletu v Praze loňského roku vystoupila také tato skupina energických Sokolek z Opavy a Otic. Za praporečníkem a trochu vzadu se schovává Mirka Sukeníková z Otic, která nám tuto pěknou fotografii zapůjčila; její bratr byl záp.vojákem a žije v Porubě.

CIZINEC

"Kdybych měl peníze a čas, žaloval bych českou vládu u mezinárodního soudu. Divím se, že to ještě nikdo neudělal. Zdá se mi totiž, že některými předpisy a zákony, jež diskriminují lidi jen kvůli tomu, že jsou cizinci, porušuje zdejší vláda mezinárodní dohody, které se zavázala plnit," prohlašuje Cyril Šimsa, který se narodil českým rodičům ve Velké Británii a nyní pracuje na fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze.

Text:
VLADIMÍR ŠEVELA

POZOR, JEDE CIZINEC

Heslo Čechy Čechům patrně imponovalo nejen podnikatelům v pohostinství a turistickém ruchu, ale i státním úředníkům. Na dvojí ceny v českých restauracích a hotelích a svérázná pravidla zdejších úřadů budou mnozí cizinci vzpomínat déle než na dobré pivo.

Cyrilu Šimsovi například vadí, že za průkaz totožnosti, kterým je potvrzení o povolení k pobytu, musí každý rok zaplatit tisíc korun - Čech dostává totéž za pětikorunu. Coby cizinec nemá rodné číslo - některé úřady ho tedy odmítají vůbec akceptovat. Vlastně pro ně neexistuje. "Počítačové databáze podniků a institucí byly po revoluci hrdě vybudovány na principu rodných čísel. Češi jako kdyby nepočítali s tím, že do jejich země přijdou nějací cizinci."

Cizinec musí svoje auto v Čechách označit zvláštní poznávací značkou - jinou než domácí řidiči. "Připomíná to dobu, kdy Židé nosili žlutou hvězdu. V Británii mají zvláštní značku jen diplomaté, u ostatních cizinců se barvou nijak neodlišuje."

"Opodstatněnost odlišných státních poznávacích značek bude v dalším období posuzována při přípravě zákona o provozu na pozemních komunikacích," tvrdí za ministerstvo vnitra Ivan Průša a dodává, že "správní poplatky nejsou diskriminačním aktem. Cizinci mají v případě dlouhodobého pobytu i řadu sociálních výhod, které jsou ovšem placeny především z daní občanů České republiky." O sociálních výhodách může Cyril Šimsa vyprávět také. Například na kartu Všeobecné zdravotní pojišťovny čekal téměř rok. Mezitím onemocněl. Ve stavu na pokraji zhroucení musel přesvědčovat lékaře, aby ho ošetřil.

POBYT BEZ PRAVIDEL

Zatímco turisté se na Starém Městě pídí po stopách Franze Kafky, zahraniční návštěvníci, kteří se chtějí v České republice legálně na nějaký čas usadit, prožívají pocity Josefa K. na vlastní kůži. Postačí vystát si frontu na úřadu práce nebo cizinecké policii. "Pravidla se neustále mění a někdy mám dojem, že ani sami úředníci je neznají," tvrdí kanadský učitel angličtiny Will Ross.

Nebohý Kanaďan však netuší, že vlastně žádná pravidla neexistují. "Je zcela v pravomoci úředníka na pracovním úřadě, jaké dokumenty bude od cizince vyžadovat. Někteří jsou důkladnější a vyžadují jich víc než ti druzí," sdělil Karel Brumovský z ministerstva práce a sociálních věcí. "V metodickém pokynu číslo 5 z roku 1992 se však doporučuje, aby to úředníci zbytečně nepřeháněli. Ale oni se brání a argumentují případem učitele, který osahával děti."

Mají na mysli případ amerického lektora Davida Stotlera, který byl před rokem obviněn ze sexuálního obtěžování nezletilých žákyň, čtyřicet dní držen ve vazbě a poté zproštěn viny s tím, že dívky si všechno vymyslely. Na to poslední už naši byrokraté zapomněli.

"Na jak dlouho a zda vůbec bude pobyt povolen, záleží na tom, jak se úřednice vyspí," shrnuje Lenka Kapustová, ředitelka jazykové školy Berlitz, která zaměstnává převážně zahraniční lektory. "Byrokracie v podání pracovního úřadu a cizinecké policie nám dělá velké problémy."

S CIZINCI JEN ČESKY

Před kancelářemi cizinecké policie v Olšanské ulici v Praze stojí zájemci o povolení k pobytu v dlouhých frontách. Na jejich konci čeká úředník, který hovoří jen česky. Nikde nejsou ani žádné instrukce v cizím jazyce. "Kdyby se mnou na úřad nešli mí čeští přátelé, nevím, co bych si počal," říká Will Ross.

"Učím se česky, tak jsem tu paní v kanceláři požádala, jestli by na mě nemohla mluvit pomaleji," říká dvacetiletá Švýcarka Barbara. Úřednice, která je placena nyní také z jejich daní, protože Barbara vyučuje němčinu na jedné pražské střední škole, však této prosbě prostě nevyhověla.

Nemálo cizinců na boj s úřady raději rezignuje a pracuje či pobývá v České republice ilegálně.

ZA POSTEL ČTYŘIKRÁT VÍCE

"V restauracích se krade po celém světě, ale Praha proslula tím, že tady je potřeba dát si zvláštní pozor. Neustále být ve střehu, jestli vás neokrádají, je velice únavné," říká Čechoangličan Cyril Šimsa. Vypráví, že s anglickým kolegou chodili asi rok do jedné restaurace v centru Prahy na oběd. Při placení bylo vždy "Všechno v naprostém pořádku, protože Šimsa na číšníky mluvil česky. Když se ale jeho přítel jednou rozhodl restauraci navštívit sám, vrchní mu naúčtoval "cizineckou přirážku" ve výši dvou set korun. "To je prostě nepochopitelné - stálému zákazníkovi!," žasne ještě dnes Cyril Šimsa. Už se tam víckrát neukázali.

V hotelu v Teplicích, kde spal na pokoji se dvěma cizími lidmi a o nepříliš dobře fungující sociální zařízení se musel dělit se všemi ostatními obyvateli patra, zaplatil čtyřikrát více než jeho čeští spolubydlící. "Co určuje cenu hotelu na Západě není státní příslušnost, ale úroveň služby," komentuje.

Situaci jako vystřiženou z amerického akčního filmu prožil mladý Kanaďan Will Hope Ross poté, co se v Říčanech na tamní policejní stanici zeptal na cestu k nejbližší restauraci. Dva do té doby se nudící policisté Rossovi a jeho dvěma krajanům řekli, že je k pohostinství zavezou. Když všichni nastoupili do služebního vozu, jeden z ochránců pořádku zapnul sirénu. "Vyrazili jsme na šílenou noční jízdu ven z města. Netušili jsme, co to má znamenat, a pochopitelně jsme dostali strach. Žádali jsme, aby okamžitě zastavili, ale marně," říká kanadský student kriminologie, který nyní učí v pražské pobočce jazykové školy Berlitz.

Po nějaké době policisté vysadili tři nuladíky do tmy se slovy: "Tady je restaurace." Nebylo tam ale nic. Kanaďanům pak trvalo asi dvě hodiny, než se stopem dostali zpátky do Říčan. "To všechno si dovolili jen proto, že jsme cizinci," domnívá se Will Ross. Druhý den si šel na policejní stanici stěžovat, ale kvůli jazykovým problémům příliš nepochodil.

JEDINĚ ZA MARKY

Zvláštní kapitola by mohla nést název Hostovského románu "Cizinec hledá byt." Příchozí z Východu - Ukrajinci, občané ze zemí bývalé Jugoslávie - jsou majiteli bytů i realitními kancelářemi často paušálně odmítáni. Ti ze Západu to ale o mnoho snadnější nemají. Přestože jako učitelé nebo číšníci často pobírají jen průměrný český plat, pražští domácí od nich chtějí platit nájemné ve výši, která je běžná v Londýně nebo Paříži. "Člověk, který mi pronajímal byt, chtěl pouze německé marky, každou jinou měnu včetně volně směnitelných odmítal," vzpomíná na své zážitky jiný pražský cizinec, Michael O'Donovan z Irska a dává tuto historku při setkáních se svými zahraničními přáteli k dobru.

"Když takhle člověka berou na hůl v Thajsku nebo na Filipínách, tak to nepřekvapí tolik jako u země, která aspiruje na vstup do Evropské unie," diví se Ir Michael. "Je to zabíjení husy, která snáší zlatá vejce," přidává ostrovní přísloví, ilustrující praxi zastrašování zahraničních turistů v českých zemích. ■

Chcete si zažádat o český pas?

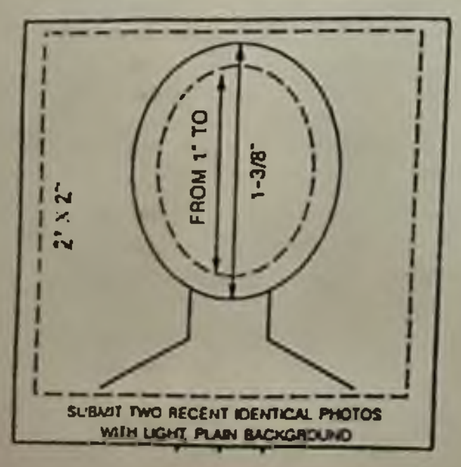
Někdy se zdá, že čím menší je země tím víc mrhá zdroji (papírování, „práce" byrokratů, čas a nápory na nervy a zdraví občanů) na úkor produktivity a radosti ze života.
Srovnejme ku příkladu formulář žádosti o cestovní pas České republiky a Spojených států amerických:

Česká republika:

K žádosti je třeba přiložit:

2 ks fotografií (ostré, neretušované, zhotovené z téhož negativu, na hladkém, lesklém polokartonu nebo zhotovené přístrojem se současnou expozicí více objektivy, o rozměru 3,5 x 4,5 cm, zobrazující občana ve tříčtvrtečním profilu v občanském oděvu, bez pokrývky hlavy a brýlí s tmavými skly, výška obličejové části hlavy od očí k bradě minimálně 13 mm.

Spojené státy americké:

Starostou Horní a Dolní Dobrouče je zas Karel Zita. Náš reportér ho zastihl o poledni přestávce s L.Pražákovou/vlevo/ a J.Průchovou.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

"Víd.Svob.Listy" přinesly článek ""Náš"biskup sedmdesátník". Týká se Otce biskupa Jaroslava Škarvady, býv.osobního tajemníka p.kardinála Berana. Dnes je pravou rukou p.kardinála Vlka v Praze.--I Fr.Meloun /viz obrázek vedle/ čeká jako novinář-exulant na nejmenší uznání z Prahy. Podobně jako Alois Čížek, Karel Marek, Josef Kučera, Josef Josten, Otta Gráf, Luděk Stránský a j. Zapomnělo se také na dr.Roberta Vlacha, vydavatele českých knih, a na skupinu kolem dr.Müllera v Kolíně n.R., která vydala přes stovku českých knížek. Na ně Bílý lev nezbyl.--Lednové číslo "Australských Listů" mělo 42 zajímavých stran. Rediguje stále Jana Haberová-Čermáková.--Už dlouho se neozval krajan František Nový, který je farmářem poblíž Mt.Compass, SA, Austrálie.--Milan Vyhnálek z Tasmánie je ohlášen v rodné Hnátnici /u Horní Dobrouče/ v květnu t.r. Platí tam málem za svatého.--Václav Holub za vydatné pomoci své manželky Aničky píše v Anglii historii soc. dem.v kostce: 1940-68. Spolupracuje K.Hrubý, J.Loewy a Č.Ješina.--Mgr.J.Škarda má adresu: c/o Dept.of Economics, U.of Canterbury, Private Bag 4800, Christchurch, New Zealand. Bude tam do března 95.--Luděk Frýbort z Hannoveru srovnal výhody a nevýhody lidí v ČR, kteří se vrátili z ciziny k stálému pobytu. Kopii studie můžeme poslat.--Svědectví o 50.letech "Deset křížů" lze objednat na adrese: K. Kukal, Blockweg 4, 3007 Bern, Švýcarsko. Má 110 stran.--Tonda Vondruška rediguje přes všechny nesnáze pravidelný měsíčník "Střípky", P.O.Box 27-332, Wellington, Nový Zealand.--Mariánky a zničený klášter Teplá navštívil nedávno evropský poslanec a syn posledního císaře Rakouska-Uherska, Otto Habsburg, 82. Žije v Rakousku a českým novinářům řekl, že odmítl se sejít s A.Hitlerem a že z toho měl nepříjemnosti.--P.Zízler poslal z Německa předplatné na "KL" v hotovosti, ale jeho adresa je mezitím zas neplatná. Má toulavé boty?--E.Bujnovou ve Vídni by zajímalo, jak dopadla schůzka exilových organizací během XII.sok.sletu v Praze.--45.výročí práce Velehradu v Londýně v Anglii a zvláště Otce dr.Langa vhodně oslavilo vydání pěkné publikace "Krajanská farnost v Londýně", 90 stran. Otec Lang dostal v listopadu 91 od p.prez.Havla Řád TGM.--Mirko Skoch šel s dcerou a zetěm 28.10.94 na čs.ambasádu v Caracasu, aby oslavil náš národní svátek. Všiml si, že se tam podávala Becherovka a Jelínkova slivovice. Otázka /i pro dr. Trubače/: proč se Becherovka nevyváží do ciziny, kde to vázne?--1.12.94 zemřela v sev.Irsku krajanka Ludmila Mládková, roz.Fejfarová. Měli továrnu na textil.--Franc.civ.letec Luboš Šrámek se ozval z Francie. Stále dává pozor, zda se někde nenaskytne na prodej zlínská dvanáctka.--"Mosty" /Bratislava/ přinesly článek nadepsaný "Sokol nemá období ve světě", s citáty E.Růžičkové, J.Nováčka, J.Jelínka, Vl.ad.Slavíka a J.Hájka.--Msgr.Jaroslav Kubovec, statný Chod působící v Německu, nám poslal článek, který vyšel v "Lid.demokracii": "Příběh kněze". Vyplývá z něho, že StB nikdy neochabla pokud se týče sledování P.Kubovce; v r.1955 se dokonce pokusila o jeho fyzickou likvidaci: podezřelý balíček předal policii a ta zjistila, že v něm byla bomba, která by mohla rozmetat farnost i s p.farářem.

Mnichov, v létě r.1971: Šéf Hlavní kanceláře AFCR v Evropě, František Meloun, se svými obětavými spolupracovnicemi. Tento team, ve spolupráci s Janem Kuncířem ve Vídni a Mírou Vaňkovou v Římě, pomohl při emigraci několika tisícům uprchlíků z komunistického Československa do svobodných zemí. Méně známé je, že F.Meloun se v r.1945 stal šéfredaktorem "Svobodného Slova". Od dubna 1951 pracoval v Mnichově pro Svobodnou Evropu a v r.55 spoluzaložil "Svobodné Slovo" a stal prvním jeho šéfredaktorem. V letech 1963 až 1976 pracoval pro RFE v New Yorku. František Meloun byl významným novinářem-exulantem, který se dočkal svobody v rodné zemi. Narodil se 6. 12.1907, nejspíš v Praze. Zemřel 1.12. 1994 v Gadsden-Rainbow City, ve státě Alabáma, USA.

NAŠI V USA

K nejzasloužilejším našim krajanům v USA patří bezesporu JUDr.Miroslav Kerner, 85, adresa: 21 Grovers Ave., Winthrop, MA. 02 152. Narodil se 8.dubna 1909 ve vesničce Žeravice u Kyjova, kde jeho otec byl pošmistrem a měl obchod se smíšeným zbožím. Mladý Mirek ztratil oba rodiče během I.svět.války. Střední školu vyšel v Kyjově. Za pražských studií byl aktivním členem česko-židovského spolku Kapper. Po okupaci Němci se přes Maďarsko a Bělehrad dostal do Agde, kde byl u 2.p.pluku. Po porážce Francie, odešel do Anglie. Odtamtud byl v září 1943 odvelen do Ruska a stal se členem štábu plk.Přikryla v Jefremově. V okolí Černovic v Bukovině se náhodou sešel se svou budoucí paní, Esther Fundovou; byla židovské víry a vojenskou lékařkou u 3.čs.brigády. V té době hájil úspěšně několik čs.vojáků proti sovětským obviněním, např.plk.Nováka. Tím proti sobě popudil pp. Reicina a Procházku. V Praze se stal sekčním šéfem ministerstva výživy /pod ministrem Majerem/ a později přednostou Čs.úřadu pro UNRRU v ČSR. Splnil svůj úkol na 100 procent. Po kom.puči v r.48 odešel se svou paní do záp.Německa a byl přijat do služeb IRA. Do USA emigroval v r. 1949 a pracoval ve studijním oddělení Svob.Evropy a zároveň na Harvardově universitě. /V r.55 vydal s prof.H.Bergmanem knihu "Soviet Military Law and Administration"./ Do důchodu šel jako náměstek ředitele psychiatrické kliniky pro děti v Salem, MA. I dnes často přednáší o dějinách Ruska a střední Evropy. Byl 3x předsedou Masarykova Klubu v Bostonu a těší se mezi krajany a Američany úctě a vážnosti. MJ

22.12.94 zemřel v Mnichově známý exulant Jiří C.Brada, 71, nar.8.3.1923 v Brně. Zprávu o jeho smrti přinesl "Hlasatel" v Chicagu. Zmíněný byl především novinářem; redigoval mj. "České Listy".--Olga Hrubá, vdova po Rev.Bohuslavovi /viz článek na str.5/ má adresu: 545 W. 111th St., No.3A, New York, NY 10025, USA.--Cenu Jana Zahradníčka za rok 93 dostal básník Rio Preisner, nar.13.11.1925 v Mukačevě. V 50.letech byl nedobrovolně u PTP a z vlasti odešel až v r. 1968. Až do penze vyučoval jako řádný profesor na Pennsylvania State University. Byl autorem několika zajímavých knih.--Cenu J.Zahradníčka za rok 1995 dostal básník František D.Merth, nar.18.10.1915 v Jindřichově Hradci. Ceny ve výši US$ 1.000 uděluje Czechoslovak Culture Club v Los Angeles, CA.--Dr.M.Kerner /viz článek vedle/ byl vždy stoupencem čs.sociální demokracie, typu Vojty Beneše a V. Majera.--Dobr.kurátor Archívů Čechů a Slováků v zahraničí /c/o The Regenstein Library, 1100 E.57th St., Chicago, IL. 60637, USA, vděčně přijme jakékoliv naše publikace vydávané v zahraničí. Tím obětavcem je dr.Zdeněk Hruban.--"Hlas národa" v Chicagu přinesl článek "Po stopách kom.totality"; zachycuje krutost procesů proti sedlákům v okresu Milevsko v 50.letech. Autorem článku je Josef Hořejší.--Za Čs.Orel také trpěl v 50.letech prof.Zdeněk Svoboda z Uh.Brodu; nejhorší byly výslechy v Uh.Hradišti, které řídil p.Grebeníček st.--Sokol Joe Machek z LA byl v Holešově 28.10.94, když tam znovu odhalovali pomník TGM.--

V mnohých krajanských rodinách, zvláště v okolí Chicaga, patří české "šunkenfleky" stále k nejlepším pochoutkám. Škoda, že tento obrázek není barevný; jistě by naši čtenáři neodolali...

Bohemian National Hall /viz oznámka na str.3/ se nachází na East 73.ulici v New Yorku a je v zájmu nás všech, aby byla uvedena do slušného stavu.--Pí M.Hodková věnovala naší knihovně vzácnou knihu "Pražské pověsti" /V.Cibula a C.Bouda/, 509 stran.--Jiří Srb se vrátil do Berwyn, IL. po delším "čundrování po světě" a objednal si "Kan.Listy" a "Trnky-Brnky".--Frank Marlow/Sherman Oaks, CA/ zůstává věrný Světlé n.S. a ve svém vánočním dopise přiblížil J.A.Komenského dnešku.--22 zemědělských odborníků z ČR navštívilo farmy a zem. podniky, hlavně ve státu Wisconsin.--Vl.Holeček se vrátil z Domažlic do Chicaga; je to známý lékárník. Doma učil angličtinu.--2.12.94 zemřela v Chicagu známá krajanka Eva Froňková, vdova po staviteli. Narodila se v Šardicích na mor.Slovácku v r.1911.--Z obce Petrůvka u Luhačovic pocházela Dana Stolariková, roz.Šustková; zemřela v Berwyn, IL 6.12.94.--Na 100 Janečků a jejich příbuzných oslavilo 14.1.95 zlatou svadbu manželů Tosoni v Omaze, Nebraska. Mabel Tosoni je roz.Janečková; její otec Ludvík se narodil v Kladině u Sezemic.--Vlad.Kříž, 1725 Turk St., No.11, San Francisco, CA. 94115, USA, byl v Brně a v Jihlavě.